

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev. Regele Ferenc (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Sürgönycim: Közlöny, Arad. — Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, féléve 420, negyedéve 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. Kézzel: —: Egyes szám 3 Lej, Vasárnap 5 Lej. —: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 24. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Kedd, 1933. január 31

Hitler Adolf lett a német birodalom kancellárja

Kinevezték a Hitler-kormány tagjait -- Papen elvállalta az al-kancellárságot -- Előszörben a birodalmi gyűlés felosztatásának kérdése -- Akik előre bizalmatlanságot szavaztak a Hitler-kormányra -- A lapok vegyes érzelmeikkel fogadták Hitler kancellárságát

A német fővárosban nagy lelkesedéssel ünneplik Hitler kancellárt

Berlinből jelentik: A német belpolitikai válság ma délelőtt megoldódott. Amit már napok óta sejtettek, bekövetkezett, Hitler Adolfot, az egykori őrmestert és festősegédet Hindenburg elnök kinevezte a német birodalom kancellárjává. A Hitler-kormány kinevezéséről, valamint az azt megelőző eseményekről az alábbiakban részletesen számolunk be:

Papen kancellár ma délelőtt is folytatta tárgyalásait a parlamenti többségi kormány megalakítása érdekében és ekkor olyan hírek terjedtek el, hogy a tárgyalások eredményére nagyon kevés a remény. Még a délelőtti folyamán Papen megjelent Hindenburgnál, akinek jelentést tett tárgyalásairól. Egyelőre még nem szivárgott ki, hogy ezen a kihallgatáson mi játszódott le, politikai körökben azonban arra követ-

keztenek, hogy Papen volt az, aki Hitlert ajánlotta a kancellári tisztségre. A déli órákban hivatalosan is nyilvánosságra került, hogy Hindenburg elnök birodalmi kancellárrá Hitlert nevezte ki, a kancellárhelyettes pedig Papen volt kancellár lett. Ugyancsak őt nevezték ki Poroszország kormánybiztosává. A Hitler-kormány névsora egyébként a következő:

KÜLÜGYMINISZTER: Neurath báró.

BELÜGYMINISZTER: Frick.

VÉDERŐMINISZTER: Blomberg altábornagy.

PÉNZÜGYMINISZTER: Schwering-Krosig gróf.

GAZDASÁGÜGYI MINISZTER: Hugenburg.

MUNKAÜGYI MINISZTER: Seldte Ferenc.

POSTAÜGYI ÉS KÖZLEKEDÉSÜGYI MINISZTER: Eitz-Rübenach.

TÁRCANÉLKÜLI MINISZTER: Göring.

Ő tölti be a légügyi birodalmi biztosi tisztelet és őt nevezték ki porosz belügyminiszterre.

BIRODALMI MUNKASZERZÉSI MINISZTER: Gereke.

Az igazságügyminisztert később nevezik ki.

A kancellár ma tárgyalt a centrum és a bajor néppárt vezetésével a kormány támogatására vonatkozólag. A kormány egyébként délután két órakor letette az esküt.

Hitler kinevezésének híre lázba hozta Németországot. A berlini Wilhelm-strassen hatalmas tömegek várták a kiszivárgó híreket és amikor Göring és Frick dr. közölték Hitler kinevezését, egerterő „Éljen!” harsant fel az utcán.

A beavatottak már szombat óta tudták, hogy Hitler kinevezése elkerülhetetlen.

Papen tárgyalásai gyors ütemben peregtek és politikai körökben még ennek kifejlése előtt sejtették, hogy Papen Hitler személyét tolja előtérbe. A kabinet alakítása egyébként úgy sikerült, ahogy azt Hindenburg és megbízottja: Papen elképzelte: Egyelőre még nem lehet tudni, hogy Hitler mennyiben tért el eddigi álláspontjától. Erre csak a kormánynyilatkozat után derülhet világosság. A centrum és a bajor néppárt további magatartása attól függ, hogy Hitler kapott-e felhatalmazást a parlament felosztatására. Ez mindenesetre csak akkor következne be, ha a parlament többsége nem támogatná a Hitler-kormányt. Hitler szempontjából nagy jelentőséggel bír, hogy a centrum és a bajor néppárt hajlandó-e a türelem álláspontjára helyezkedni. A centrum elhatározására előreláthatólag kihatással lesz, hogy az új kormány mögött hatalmas nemzeti szociálista és német nemzeti tömegek állanak. A parlament felosztatása esetén újból a koncentráció terve kerülne előtérbe.

Fáklyásmenettel ünneplik Hindenburg elnököt és Hitler kancellárt

Koblenzben a rendőrfőnök az esti órákban rendeletet bocsátott ki, amelyben betiltotta a kommunisták keddre tervezett demonstrációs felvonulásait, amelyet tüntetésnek szántak Hitler kancellárrá történt kinevezése ellen.

Az éjjeli órákban kapott berlini jelentéseink szerint a német birodalmi főváros lakosságában nagy lelkesedés nyilatkozik meg Hitler mellett. A nemzeti szociálista szervezetek vezérlőbizottsága a délutáni órákban elhatározta, hogy fáklyásmenetben tiszteleg Hindenburg birodalmi elnök és az új kancellár: Hitler előtt. A nemzeti szociálista szervezetek gyülekező helyét a rendezőség a berlini állatkert ugynevezett „nagy csillagánál” jelölte meg és ide vonultak fegyelmezett rendben a barnainges rohamcsapatok és az acélszakosok véget nem érő osztagai. Az impozáns demonstráció előkészületeiről értesülést szerzett a berlini rendőrfőnök is, aki maga tette meg személyesen az intézkedéseket, nehogy kilengések zavarhassák meg a hatalmas tömegfelvonulást, amelynek az idő is kedvezett.

Nyolc órakor indultak el a fáklyáscsapatok a kancelláriátus épülete felé. A nyolcas sorban menetelő tömegek miatt leállt Berlin egyik legforgalmasabb utvonala a világváros esti forgalma és az utcák a tömeg „Győzelem! Üdv!”-kiáltásaitól visszhangzottak. Nyolc óra harminc perckor vonult fel Hitler testőrsége-

A Hitler-kormány kinevezésének híre a tőzsde tartózkodó magatartást tanúsított, a járadékpiacra csakhamar eladási folyamat indult meg arra hirre, hogy a kamatlábat kényszer útján leszállítják. Ez az eladási folyamat a részvénytőzsdén is tapasztalható volt, később azonban a tendencia javulást mutatott.

Későbbi jelentések szerint általános az a vélemény, hogy amennyiben a centrum nem helyezkedik a türelem álláspontjára,

akkor Hitler felosztatja a birodalmi gyűlést és új választásokat ír ki.

Hitler kinevezése a közvéleményt villámcsapásként érte, annál is inkább, mert ez olyan időben következett be, amikor a pártszervevények naponta véres összeütközéseket robbantottak ki a németországi nagyvárosok utcáin. Bizonyos mértékben érthetetlennek tartják azt is, hogy Papen, aki tudvalevőleg kancellársága idején a legelkeseredettebben küzdött Hitlerék feltörése ellen, most deferált és elvállalta az al-kancellári tiszteletet Hitler kormányában. Egyesek ugyan ezt garanciának tartják a rend további fenntartására, a közvélemény azonban attól tart, hogy Hitler a nemzeti szociálista rohamosztagekat teszi meg karhatalmi tényezőkké és ezzel Németországban párthadsereg veszi át az uralmat.

Február hetedikéig összehívják a birodalmi gyűlést

A birodalmi gyűlés pártelnöki tanácsa ma délután Göring elnöklelte alatt ülést tartott és ezen a szociáldemokrata és kommunista javaslatokkal ellentétben elhatározta, hogy a birodalmi gyűlést legkésőbb február 7-ére összehívja. A kommunista frakció egyébként a következő határozati javaslatot akarja a parlament elé terjeszteni:

„A birodalmi gyűlés vonja meg bizalmát a Hitler—Papen-kormánytól”.

A nemzeti szociálista tömegek diadalmában ünneplik Hitler győzelmét és a rohamosztagek ma este a kancellári palota előtt fáklásmenetet tartanak.

nek fáklyásmenete. A régi német kancelláriátus emeleti ablakában ekkor láthatóvá lett az ősz Hindenburg egyenruhás alakja, aki tisztelegve fogadta a felvonuló tömegek manifestációját. Az egyik szomszédos ablakban pedig a kívül felállított fényszórók vakító sugárzójában állt Hitler, ismeretes kézmozdulatával köszöntve a felvonulókat.

Legújabb távirati jelentéseink szerint a felvonulás még egyre tart. Éjjel két órakor még mindig a barnainges rohamosztagek csapatai dejtálnak és az acélszakosok még el sem indultak az állatkerti „nagy csillag” gyülekezőhelyéről. A lakosság lelkesedése átragadt a rendfenntartásra kivezényelt rendőrcsapatokra is és a polgárság frenetikus ovációval vesz részt Berlin nagy éjszakai fáklyásmenetében Hindenburg és Hitler mellett.

A német sajtó véleménye

A berlini sajtó vegyes kommentárokkal fogadja Hitler kancellári kinevezését. A jobboldali sajtóorgánumok a nemzeti összefogás zálogát látják személyében, míg a Deutsche Allgemeine Zeitung a Hindenburg és Hitler együttműködéséből a német jobboldali mozgalom erősödését jósolja és Hitlerről úgy ír, mint a jelenleg legnagyobb német nemzeti párt vezéréről. A nemzeti-szociálistákkal nehéz lesz együttműködni. — írja a lap — de meg kellett

tenni ezt a sötétbeugrást is a jövő érdekében. A Lokalanzeiger utal arra, hogy a nemzeti szociálisták nem rendelkeznek parlamenti többséggel, a Der Tag szerint az egész német nemzet örömmel lélegzik fel, mert remények töltik el lelkét Hitlerrel kapcsolatban. A Borszeitung szerint a nemzeti eszmének lesz annyi tömörítő ereje, hogy a nemzeti arcvonal kialakuljon. A Berliner Tageblatt a történekeért a felelősséget a birodalmi elnök vállaira hárítja át, míg a Vossische Zeitung utal Hitler előző hatalmi kísérleteire. A Vorwärts a legélesebb

Festősegédből német —

Hitler Adolf, az új német kancellár eléggé kalandos pályát futott be, míg elérte a hatalmat egész Németország fölött. 1889. április hó 20-án született a felsőausztriai Brunauban az Inn mellett. Apja egyszerű vámtisztviselő volt, aki fiát gyakorlati pályára szánta. Mivel a kis Adolfnak nagy hajlama volt a rajzhoz, apja építómesterhez adta tanulni, ahol beavatják az épületfestés fejlett iparágába is. Építómesteri képesítését megszerezve, 1912-ben Münchenbe ment, ahol a háború kitöréséig dolgozott. A világháborús mozgósítások második napján másodiknak jelentkezett a hadiönkéntesek közé és 1914. októberétől 1918. októberéig végigküzdötte a háborút a nyugati front legveszélyesebb helyein és a harcok folyamán bátor magatartásával az I. osztályú vaskeresztet szerezte meg.

A forradalom kitörése alatt 1919. márciusában tevékeny részt vett a müncheni tanácskormány eltávolításában, majd ettől kezdve aktív részt játsza a bonyodalmas német bel-

harcot üzeni meg Hitler kancellárságának, mert szerinte a nemzeti szociálisták uralma elfojtani készül az igazi szociálisták erőforrásait.

Amint egyébként megírtuk, a parlament pártelnöki tanácsa a délután folyamán bizalmatlanságot szavazott meg már eleve Hitler kormányának. Ugyanilyen szellemű határozatot hozott a birodalmi gyűlés szociáldemokrata parlamenti csoportja is. A szociáldemokrata párt országos intézőbizottságát keddre hívták össze Berlinbe.

birodalmi kancellár

politikai pártküzdelmekben, 1923. november hó 28-án a Polgári Sörházban azzal keltett országos felháborítást, hogy a berlini kormányt helyéről elmozdították, jelentette ki egy népgyűlés keretében. Hitler akkor leartóztatták és a bíróság öt évi fegyházbüntetésre ítélte. Büntetését 1924-ben kezdte meg Landbergben de már egy év múlva jó magaviselete miatt feltételesen négy évi szabadlábra helyezték, csupán azt kötötték ki, hogy nem szabad nyilvános helyen beszélnie. Ezt a tilalmat Bajorországban 1927-ben, Poroszországban 1928-ban szüntették meg.

Az új német kancellár első komoly politikai sikereit Thüringiában aratta, ahol megbuktatta Frick belügyminisztert, 1932-ben népszerűsége már oly hirtelen popularizálódott, hogy hívei unszolására jelöltséget vállalt a német birodalmi elnöki választáson, ahol azonban Hindenburggal szemben alulmaradt. Az 1933. év meghozta azonban számára a kancellári széket.

A Banca Nationala nem fogadja el

A jegybank feltételei — Megtörtént Genfben az egyezmény aláírása — Titulescu Miklós a Banca Nationala álláspontja miatt elhalasztotta genfi utját

Genfben jelentik: Tegnap délelőtt 12 órakor a Népszövetség jogügyi osztályán, a pénzügyi bizottság és a jogügyi osztály tagjainak jelenlétében megtörtént a Románia és a Népszövetség közt létrejött egyezmény aláírása. A pénzügyi bizottság részéről az egyezményt Jonsson a bizottság elnöke, míg Románia részéről Lugojeanu kereskedelemügyi miniszter írta alá. A részletkérdések megvitatására, valamint a pénzügyi tanácsadók és szakértők kinevezésére egy albizottságot küldtek ki, amelynek tagjai Olaszország, Franciaország, Anglia és Németország reprezentánsaiból kerülnek ki és amelyeknek ülésén Norvégia delegátusa, Braadland is részt vesz, aki eddig ennek a kérdésnek a bizottságban előadója volt. A bizottság a hét első napjainak valamelyikén ül össze.

Érdekes megemlíteni, hogy a Banca Nationala csak bizonyos feltételek mellett hajlandó magát a genfi feltételeknek alávetni. A jegybank határozata szerint a Banca Nationala hozzájárul ahhoz, hogy a Népszövetség Auboin

Halálos baleset ért egy budapesti orvost

Budapestről jelentik: Végzetes baleset áldozata lett hétfőn a délutáni órákban Bexheft Ármán dr. székesfővárosi kerületi orvos, aki a Vilmos császár-ut és a Deák-tér érintkező pontján leugrott egy robogó villamosról és oly szerencsétlenül csuszot meg a sikos uttesten, hogy a pótkocsi alá került, amely ballábát térdtől levágta, bordáit összeroncsofta és fején halálos sérüléseket szenvedett. Haldokolva szállították a Rókus-kórházba.

személyében szakértőt küldjön ki a román jegybank mellé. Ennek a határozatnak az értelmében a Banca Nationala hajlandó Auboin február elsején lejáró mandátumát addig az időpontra meghosszabbítani, ameddig a Népszövetség által kinevezendő többi delegátusok megbízatása szólni fog. A jegybanknak az az álláspontja, hogy Auboin működését az eddigi keretek között folytassa, nem pedig más feltételek mellett, mint ahogy azt például Rist cselekedte, aki aktíve kívánt beleszólni a Banca Nationala vezetésébe. Kormánykörökben biznak abban, hogy a Banca Nationalával felmerült nézeteltérést rövidesen sikerül kiküszöbölni és hogy a genfi egyezmények életbeléptetése elé semminemű akadály sem hátrul.

Miután a Banca Nationala tudvalevően nem fogadta el a Népszövetséggel kötött egyezmény reá vonatkozó részét, Titulescu hír szerint elhalasztotta genfi utazását és addig Bucuresztben marad, amíg a Banca Nationalával az ellentétek el nem simulnak.

Az esti órákban jelentik, hogy Lugojeanu kereskedelemügyi miniszter ma délelőtt Párisból telefonon közölte a kormánnyal, hogy a hitelezőkkel kedvezően haladnak a tárgyalások és reméli, hogy a hét folyamán létrejön a meg egyezés, amely esetben már a jövő hétfőn ha zaérkezik. Az Adeverul szerint nem bizonyos az, hogy a hitelezők engedni fognak, feltétlenül biztos azonban, hogy a kormány nem enged egy betűt sem és az amortizációs esedékességet semmiesetre sem fogja ez évben fizetni. Egyébként Lugojeanu mellett Stanescu, Zuccanu és Tutuc vezetik a tárgyalásokat és a hitelezők mellett a francia kormányai is tárgyalnak, a francia-román kereskedelemügyi egyezmény megkötéséről.

Graf Sándor és Fiai

építészeti iroda

Arad, Ioan Calvin-ucca 12.

Elvállal mindentféle építkezést.

Katonai pompa egy bandita temetésén

Lajstrom készült a közrend legveszedelmesebb ellenségeiről.

Newyorkból jelentik: Ted Newberry, a Moran és később a Capone-féle bűnbandák egyik legrettegettebb alvezérének rosvárá lett holttestét Illinois állam határának közelében az országuton találják meg. A holttest körül látható nyomok elkeseredett tűzharcra mutatnak, melyet a rabló nyilván egy ellenséges banka tagjaival vívott. Miután a halott gonosztevő a világháborúban az amerikai expedíció haderő tagja volt, holttestét az amerikai frontharcosok szövetsége teljes katonai pompával temette el. Az ezüstveretes bronzkoporsót a csillagos lobogó borította, a gyászleplet a szövetség tagjai vitték, egy tábori lelkész tartotta a megindító gyászbeszédet és a halottszállító kocsit félmérföld hosszú gyászmenet követte katonai rendben.

Csikágó rendőrsége „A közrend legveszedelmesebb ellenségei” címen Lajstromot készített, amely a város 39 legrettegettebb bandavezéréinek neveiből áll. Legelső helyen szerepel a Capone-szervezet jelenleg is működő két vezetője: Murray Humphries és William White (az alvilágban háromujju Jack néven ismert). Egy másik száz névből álló Lajstrom a másodrangú veszedelmesebb gonosztevők neveit tartalmazza és most készítik a harmadik és negyedik Lajstromot.

Ingyenlát kapnak az aradi árvizkárosultak

Aradváros árvizkárosult lakói számára a városvezetőség elhatározta, hogy az erdőigazgatóságnál rendelkezésre álló épületfennmaradásból 2000 köbméternyi mennyiséget rendel. Tekintve, hogy köbméterenként 100 lejes szállítási költségre kell számítani, a szükséges százezer lejt a választmány abból a még rendelkezésre álló 268.000 lejes alapból utalja ki, amelyet az árvizkárosultak számára kitesített: a belügyminisztérium révén Papp János dr. belügyi államtitkár. A határozattal kapcsolatban Tatu János alpolgármester is bejelentette, hogy a Csála-telepen ugyancsak áll ingyenfa a városvezetőség rendelkezésére az árvizkárosultak számára. A bejelentéssel kapcsolatosan, az állandó választmány elhatározta, hogy megbizsa Tatu János és Velcsov Géza dr. alpolgármestereket, azzal, hogy a tárgyalásokat a Csála-erdőtelep igazgatóságával mielőbb megkezdjék.

GRAND HOTEL
St. Moritz
Svájc.

leggyönyörűbben fekvő szállodája.
Hó, jég, havasok paradicsoma.

St. Moritz

300 tökéletes komforttal berendezett szoba, háló, tanóterem, apartementek, fürdőszobák. — A leg-tökéletesebb kényelem. — Külön jégpálya.

Mélyen leszállított árak!

Iasiban leromboltak egy házat a vasgárdisták

Bucurestiben nyugodtan folyt le a vasárnap — Brailában összeütköztek a tüntetők a karhatalommal — Leleplezték Bucurestiben a buzogányos terroristákat

Bucurestiből jelentik: Az egész ország közvéleménye nagy várakozással tekintett a vasárnapi nap elé, amelyre a vasgárdisták, mint ismeretes, nagy tüntetéseket jelentettek be. Ennek előzményei még az elmúlt hét keddi napjára nyulnak vissza, amikor a vasgárdisták keresztet akartak elhelyezni Bucurestiben az Ismeretlen Katona síremlékénél. A hatóságok arra való hivatkozással, hogy az Ismeretlen Katona sírja nemcsak keresztény, hanem más vallású hősök emlékműve is, betiltották a kereszt elhelyezését és annak keresztülvitelét karhatalommal akadályozta meg. A vasgárdista-szervezet erre elhatározta, hogy vasárnap minden körülmények között elhelyezi a keresztet a síremléken.

Ezekután érthető volt az az óriási várakozás, amely a bekövetkezendő vasárnapi események iránt megnyilvánult. Bucurestiben azonban, ahol a legnagyobb rendezavarásra voltak elkészülve, incidens nélkül folyt le a vasgárdisták összejövetele. Iasiban azonban sokkal súlyosabb események játszódtak le, amelyek még mindég nagy izgalomban tartják különösen a város zsidóvallású lakosságát. A vasgárdisták itt is összegyűltek, hogy tiltakozzanak az ellen, hogy Bucurestiben nem szabad az Ismeretlen Katona sírjára keresztet helyezni. A gyülekezet szónokai különösen Avramovici zsidó polgár ellen izgattak, aki a iasi-i metropolia mellé építette házat. A szónokok utaltak arra, hogy Bogdán polgármester az elmúlt hetekben végzést bocsájtott ki erre vonatkozólag és ebben kötelezte a zsidó háztulajdonost, hogy egyemeletes épületét távolítsa el a metropolia mellől, amit azonban Avramovici nem tett meg.

A vasgárdista diákok ezután a szóbanforgó épület elé vonultak és azt az utolsó téglát formálisan lerombolták. A diákok pusztító munkájánál a csendőrök is jelen voltak, akiket a hatóságok a ház védelmére rendelték ki, ezek azonban tehetetlenül állottak a mintegy ezer főnyi diáktömeggel szemben. Valahányszor a csendőrség kísérletet tett arra, hogy a rombolók felé közeledjen, a vasgárdista diákok téglazáporral fogadták őket. A Regát többi városaiban szintén izzó hangulatban folyt le a vasgárdisták tiltakozó gyűlése, komolyabb rendezavarásra azonban csak Brailában került sor, ahol a diákok összeütköztek a munkássággal. Az összeütközésnek több sebesült áldozata van.

Későbbi jelentések szerint Csernovicban szintén tüntetést tartottak a vasgárdisták és tiltakoztak a kormánynak az Ismeretlen Katona sírja ügyében elfoglalt magatartása ellen. Istentisztelet után az Egyesülés szobrá elé vonultak, ahol gyűlést tartottak és felszólították a román lakosságot, legyen szolidáris a vasgárdistákkal. A gyűlés után a vasgárdisták nyugodtan szétoszlottak. A városban egész napon át cirkáltak az őrijáratok, beavatkozásukra azonban nem került sor.

Mint legutóbbi számunkban jelentettük, a bucaresti-i rendőrség nagyobbszabású jobboldali szervezkedést leplezett le, amelynek az volt a célja, hogy

a román politikai élet számos vezető egyénisége ellen merényletet kövessen el.

A nyomozás újabb adatai arról győznek meg, hogy ebben az esetben tényleg nagyobbszabású titkos szervezkedést sikerült leleplezni, amely főképpen a mindenre kapható, könnyen felkeszdő fiatalságra támaszkodva szötte terveit.

A Calarasi-uccában a rendőrség házkutatást tartott Dumitrescu asztalos műhelyében, ahol mintegy kétszáz darab buzogányt találtak. A buzogányok ötven centiméteresek voltak, gömbbel végződtek, aeneiket vasszegek tettek még veszedelmesebbé. A rendőrség az egyik buzogány belsejében

egy papírlapot talált, amelynek szövege a következő:

„A tizenhetes számú bajtárshoz! Ezennel átadjuk neked a buzogányt, mint jó légionáriusnak, ha ezt kezelni fogod, a haza iránti szeretetedet bizonyítod be. Isten segítségét kérjük a haza megmentésére”.

Aláírás helyett csak egy „X” betű szerepelt. A buzogányban azonkívül hat darab revolvergolyót is találtak. A rendőrség megállapította, hogy a szervezet tagjai jobbára fiatalok. A szervezet minden tagját számmal látták el. Ezenkívül a rendőrség megszerezte azt a listát is, amely a szervezet által halálra ítélt politikusok névsorát tartalmazta. Ezek ellen kellett volna a szervezet tagjainak merényleteket elkövetni. A névsort a rendőrség nem hozta nyilvánosságra.

A nyomozás eddigi feltevése szerint, a szervezet az egyik, a parlamentben is helyet foglaló politikai párt titkos alosztályaképpen működött.

A kormány elhatározta, hogy ezzel a szervezkedéssel szemben a legerélyesebben lép fel. A lefoglalt buzogányok közül egyet a miniszterelnöknek is bemutatnak.

Két megrendítő öngyilkosság Budapesten

Egy szaklapszerkesztő és egy miniszteri tanácsos tragédiája

Budapestről jelentik: Szemere Géza, több szaklap szerkesztője és kiadója, ma a New-York-palota harmadik emeletéről az udvarra ugrott és szörnyethalt. Az öngyilkosságot Szemere barátai teljesen érthetetlennek tartják és annak okára vonatkozólag eddig a rendőrségnek nem sikerült pozitívumot megállapítani.

Egy másik hasonló öngyilkosság is történt. Ma hajnalban az Üllői-ut 1. számú házban a harmadik emeletről a lépcsőházba vetette magát Beliczay Endre 56 éves földmívelésügyi minisztériumi nyugalmazott osztálytanácsos.

Ma reggel hét óra felé, amikor a portás a házban körüljárt, a ház Ráday-uccai frontján a hallban megbotlott: egy férfi holtteste feküdt a földön. Legnagyobb megdöbbenésére megállapította, hogy a harmadik emeleti lakásban lakó Beliczay fekszik a hallban. A kihívott mentők csak azt tudták megállapítani, hogy a férfi már egy-két órája halott volt. A főkapitányság központi ügyeletéről rendőri bizottság szállt ki az öngyilkosság helyszínére. Ki-

ORLOW
LIANE HAID — IVAN PETROVICH

derült, hogy Beliczay az utóbbi években ideg-betegségben szenvedett, ezért ment nyugdíjba és családja ezért küldte őt a hárshegyi ideg-sanatóriumba.

Néhány hónappal ezelőtt Beliczay győgyultan távozott a sanatóriumból és családja remélte, hogy most már egészséges lesz a ny. osztálytanácsos. Beliczay napjait családja körében töltötte, két fiával, leányával, hozzátartozóival élt.

Az éjszaka is jókedvűen kártyázott velük.

ORLOW
a híres cári gyémánt sorsa a legszebb nő kezében
Jön a CORSOBAN.

Aradi uriaszony súlyos balesete a korcsolyapályán

Trimbitionl Traian iparfelügyelő felesége karcsonttörést szenvedett

Az aradi előkelő társaságok általánosan ismert szereplőjét, a bécsi származású, nagyműveltségű Trimbitionl Traianmet, sajnálatos baleset érte vasárnap délután az Aradi Korcsolyázó Egylet jégpályáján, ahol az utóbbi napokban gyakran szokott sportszennvedélyének áldozni. Vasárnap délután rendkívül kedvezett az időjárás a korcsolyázóknak és a pálya is kitűnő volt. Trimbitionl Traian aradi ipari főfelügyelő felesége közeli ismerőseivel együtt, szintén részt vett a szórakozásban.

Egy fordulónál olyan szerencsétlenül esett el, hogy a bal alsó karcsontját eltörte.

A sajnálatos balesetről azonnal értesítették a férjét, aki nyomban beszállította feleségét dr. Kabdebó János orvosi rendelőjébe, ahol a törött kart röntgenvizsgálat alá vették. Dr. Kabdebó megállapította, hogy a bal alsó karcsont tört el. Ezután az iparfelügyelő Dobó-uccai otthonába vitte feleségét és odahívatta dr. Roth Marcel sebészszakértőt, aki a diagnózist a röntgenvizsgálat eredményének megfelelően állapította meg és a törött kart azonnal gipszbe helyezte. Trimbitionl Traiané azóta ágyban fekvő beteg, mert nagy fájdalom vannak. Ha komplikáció nem következik be, úgy hat hét múlva leveszik a karjáról a gipszkötést. Aradon széles körökben öszinte sajnálattal tárgyalták a rokonszenves urinő balesetének híreit.

Tizenkét óra lehetett, amikor szobájában ment, ettől az időponttól kezdve családjának tagjai nem látták őt. Azt gondolták, hogy hálószobájában tartózkodik. Amikor a portás jelentette az eseményeket, megdöbbenve halották, mi történt.

Buculevelet Beliczay nem irt. Valószínűnek tartják, hogy a jó anyagi viszonyok között élő nyugalmazott osztálytanácsos pillanatnyi idegrohamában követte el végzetes tettet.

Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Rejtélyesen eltűnt egy budapesti bankár

Budapestről jelentik: A reggeli lapok szenzációképpen közölték Roth bankár eltűnését. A „8 Órai Újság” ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy Magyar Jenő földbirtokos nem tett feljelentést Roth ellen. Bankár barátai egyébként valószínűnek tartják, hogy Roth nem szokott meg, hanem csak kirándult. Figyelemreméltó tény azonban ezzel kapcsolatban, hogy Roth barátnője, Molnár Vera színésznő elköltözött hat szobás, pazar berendezésű lakásából és váratlanul Berlinbe utazott. Az intimpisták szerint Molnár Vera a tönkrement Roth-tal előzőleg szakított, mások viszont úgy tudják, hogy ez a szakítás csak a hitelezőknek szól és Molnár Vera a bankárral együtt utazott el.

CORSO-MOZGO MAI MŰSORA!

Ma utóliára!
Őn nevetni fog 2 órán át, ha megnézi:
Halló! Itt szerelem!
(POST-RESTANT 202.)
Schneider Magda, Fritz Schnitz, Rolf von Goth.
Szenzációs humoru filmoperett!
Ma d. n. 3 órakor!
Feleségem a szélhámosnő!
UFA zenés vígjáték
Nagy Kató, Heinz Rühmann. Jegy lej 10-

Kitünően sikerült táncos tea-délután rendezett az aradi Nővédelmi Hivatal az Iparos-Otthonban

Őszinte siker jegyében, hatalmas érdeklődés közepette rendezte meg az aradi Nővédelmi Hivatal táncos tea-délutánját vasárnap az Iparos Otthon helyiségében. A hangulatos, minden tekintetben tökéletesen sikerült tea-délután nagyarányú előkészületek vezették be: a Nővédelmi Hivatal lelkes hölgygárdája *Steinitzer Zseni* és *Haller Józsa* buzgó irányítása mellett már hetek óta fáradhatatlanul munkálkodott azon, hogy a nemes cél, a Nőegylet szegényeinek felsegélyezése érdekében szebbnél-szebb tombolatárgyakat, gazdag büffé-sátrát állíthassanak ki. *Vásárhelyi Janka* védnöksége előre biztosította a rendezőséget arról, hogy a tea-délután keretén belül találkozót ad egymásnak Arad elite társadalmá.

Az Iparos Otthon kellemesen fűtött, dekoratív nagyterme már a kora délutáni órákban megtelt közönséggel. Izlésesen megterített asztalok mellett, kedélyes csevegés közben fogyasztották a megjelentek a párolgó teát, süteményeket, szendvicseket, amelyeket fehérvöröspályás fiatal leányok, a Katholikus Leányklub tagjai szolgálták fel. Fél hét óra tájban kezdődött a tea-délután bájos programja: *Égny Gyhyssa* apró növendékei: *Mladin Baba*, *Jovita Cicu*, *Weisz Ági*, *Herold Gitti*, *Huppert Cickó*, *Ambrus Pipi* és *Schauer Dusi* két elragadó táncszámmal gyönyörködtették a közönséget. Első számként bécsi waltzmelódikra „Alt-Wien“-táncot lejtek hatalmas siker mellett, majd *Mladin Baba* és *Jovita Cicu* táncduó adtak elő lebilincselő ügyességgel és graciozitással. A közönség percekig ünnepelte U. Égny Gyhyssa tehetséges kis növendékeit.

Műsor után a cigányzenekar rázendített a divatos táncslágerekre és a táncolók számára fenntartott helyen a legvidámabb hangulatban megindult a tánc. A tombolán egy remek, régi fayance-szerviz, több értékes műtárgy, képek, hasznos ruházati és háztartási cikkek, ezenkívül 22 gyönyörű, izléses díszítési virágkosár, borokkal és pipercikkkel került kisorsolásra. A virágkosarak nagy részét *Dein Paula*, az ismert kalapszalom-tulajdonosnő készítette. Az esti órákban került árverésre *Vásárhelyi Janka* adományára, egy művészi filé-terítő, amely amerikai árverés során 600 lejért keit el. A hangulat egyre intímébbé, melegebbé vált s a megjelentek még az éjféli utáni órákban is a legvidámabb hangulatban maradtak együtt.

A rendezés példás, körültekintő munkáját az alábbi lelkes hölgygárda látta el: *Steinitzer Zseni*, *Haller Józsa*, *Mayerhoffer Margit*, *Finster Ferencné*, *Kádas Ödöné*, *Dein Paula*, *Gáthfalvy Jenőné*, *Alexy Sándorné*, *Hendrey Ilonka*, *Schindlberger Eta*, *Kosztka Jánosné*, *Nédray Aurélné*, *Borhegyi Károlyné*, *Janker Péterné*, *Zirher Józsefné*, *Mittermayer Ödöné*, *Csurgay Ilona* és *Endrey Györgyné*. A vendégek kiszolgálását a Katholikus Leányklub tagjai: *Czank Ica*, *Messzner Mancsi*, *Szira Magda*, *Buchwald Bözsi*, *Barta Mária*, *Konschützky Ica*, *Osztér Rózsi*, *Osztér Mancsi*, *Kattrovics Gitti*, *Dinyés Bözsi*, *Bogdán Ella*, *Schwálter Ilus*, *Herling Gizi* végezték el ügyesen.

A megjelent előkelőségek között ott láttuk gróf *Porcia Lajosnét*, báró *Andrényi Lajosnét*, *Polonkay Andrásnét*, *Dzubeck Waldemárnét*, dr. *Palágyi Jenőnét*, dr. *Kabdebó Istvánnét*, *Dániel Kamillát*, *Bogdánfy Bélánét*, dr. *Borsos Bélánét*, *Boros Bébinét*, *Kintzig Jánosnét*, *Neszner Aladárnét*, dr. *Parecz Bélánét*, dr. *Szell Lajosnét*, *Vigyázó Lászlónét*, *Hunyár Algernonnét*, dr. *Petznét*, *Mladin Miklósnét*, *Molnár Lászlónét* és még másokat. Arad társadalmi életének számottevő eseményei közül. A minorita-papságot dr. *Wild Endre* képviselte, míg a magyar társadalmi élet vezetőférfiai közül *Dániel Péter*, *Dániel Endre*, *Vigyázó László* és még mások vettek részt a tea-délutánon. A Nővédelmi Hivatal táncos tea-délutánja a legnagyobb siker jegyében folyt le és a jövedelem sok didergő, éhező család nyomorát fogja enyhíteni.

Aradon született, Aradon lakik és mégis kiutasították Romániából

Akinek meglepetésszerűen el kellett hagynia szülővárosát — Tizenöt év óta Aradon működő aradi vállalkozó tartózkodási engedélyének odisszeája

Az aradi kereskedőtársadalomban különbözőképpen kommentálják azt az újabb szintre példátlanul álló eseményt, amelynek közepontjában *Pogány György* általánosan ismert aradi nagyvállalkozó áll. A szorgalmas üzletember 15 évvel ezelőtt Budapestről költözött Aradra és itt vegyészeti laboratóriumot alapított, mert gyógyszerész diplomája van. Szerény keretek között működött laboratóriumát szépen kifejlesztette, számos nagy gyógyszerár és nagykereskedés képviselőjét szerezte meg és üzletkörét Románia egész területére kiterjesztette. Aradon munkájával ingatlant is szerzett és vállalatában jelenleg majdnem 20 embert foglalkoztat.

Pogány ezideig akadálytalanul kapta meg a tartózkodási engedélyt, mert a felesége román állampolgárnő és mert cége az egészségügyi szolgálatában áll. Meglepetésére legutóbb nem újították meg a tartózkodási engedélyt és már azon a ponton volt, hogy el kell hagynia Romániát 15 évi munkássága után. A bucu-resti-i hivatalos fórumok azonban végül belátták, hogy méltánytalanság volna az ilyen vállalkozó kiutasítása és a napokban ismét sikerült megszereznie a tartózkodási engedélyt. Az illetékes körök rendkívül sok panaszt hallanak amiatt, mert újabb újabb szigorúan bírdják el a külföldi szakemberek tartózkodási engedélyt. 7-8 év óta Aradon tartózkodó és itt családot alapított, szorgalmasan dolgozó szakalkalmazottakat is tömegesen utasítanak ki Aradról és közöttük olyanok is vannak, a kiknek életsorsáról drámát lehetne írni. Ezek közé tartozik *Németh György* Ilona-uccal szobafestő is, aki 1891-ben Aradon született, a háború kitöréséig Aradon is lakott és tegnap mégis el kellett hagynia szülővárosát.

— Valóságos tragédia a *Németh György* élete — panaszkodott az *Aradi Közlöny* munkatársának egy aradi iparos. — A szorgalmas és józan életű *Németh* 1914-ben Szegedre vonult be katonának, végigjárta a harctereket és Szegeden szerelt le a háború után. A torradalom utáni hónapokban nem birt Aradra visszatérni és ezért Ausztriába vándorolt, ahol először Bécsben, majd Grácban kapott munkát. Az osztrák pénz elértéktelenedése és az ottani általános munkanélküliség miatt Szerbiába ment 1923-ban, mert Romániába beutazási engedélyt nem sikerült szereznie, habár bizonyította, hogy Aradon született.

Németh Belgrádban több évig dolgozott, de amikor Radics horvát pártvezért a képviselőházban agyonlőtték, a szerb fővárosban is forradalmi jelenségek mutatkoztak és ott is megszűnt a munka. Emiatt Németh a belgrádi hatóságtól távozási okmányt kért, amellyel sikerült Aradra jönnie. Ez hat évvel ezelőtt történt és azóta Németh itthon dolgozik, családot alapított, de a román állampolgárságot kérelme dacára sem sikerült megszereznie.

A jugoszláviai hazautazási engedély alapján Aradon szerb alattvalóként tartották nyilván és folyton tartózkodási engedélyeket kellett szereznie. Legutóbb őt is kiutasították és tegnap el kellett hagynia Romániát, ő azonban a fővárosba utazott, ahol be akarja bizonyítani, hogy mint aradi születésű szakembert megilleti a román állampolgárság. (X)

A. A. C.

teaestély

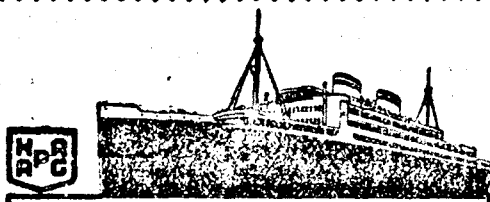
február 4-én

Városi Kávéház.

Befejezték a vizsgálatot az aradi Tass-ügynökség ügyében

Általános érdeklődést keltett az *Aradi Közlöny* legutóbbi számában megjelent cikk, amelyben részletesen beszámoltunk arról a nem mindennapi zsarolási manőverről, amelyet *Tass Gusztáv*, az egyik aradi ügynökség tulajdonosa kísérelt meg egy karánsebesi malomtulajdonos, továbbá a *Fonciera*, *Adria* és *Agricola* aradi biztosító-társaságok ellen. A két és félmillió lejes zsarolás bűnügyében az aradi rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatta le a nyomozást és a vizsgálatot vezető *Margescu* komiszár ma befejezte a kihallgatásokat és ezzel az ügy aktáit lezárta. A felvett jegyzőkönyvek másolatát az aradi rendőrség büntető osztálya elküldötte a karánsebesi ügyészségnek, hogy a malomtűz ügyében újabb vizsgálatot vezessenek be. Az ügy aktáit különben az itteni rendőrség rövidesen átküldi az aradi ügyész ségre is.

Itt említjük meg, hogy számos panasz jutott el hozzánk egy aradi „kereskedelmi vállalat” működéséről, amely leveleket ír azoknak a külföldieknek, akik legutóbb nem kaptak tartózkodási engedélyt és kilátásba helyezik, hogy kieszközli az ittmaradásukat. A szerencsétlen emberek, akik csaknem kivétel nélkül rendes állásban vannak, 3-4 ezer lejes áldozatot is hoztak, de ez a vállalat, amelynek levélpapírján tízféle működési ág is szerepel, nem bírta a tartózkodási engedélyt kieszközölni. Mődunkban volt elolvasni az egyik ilyen biztató „levelet”, amelynek bélyegzője mellett aláíróként *Tass Gusztáv* szerepel, aki az utóbbi években biztosítási ügynök volt Aradon.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Cuba—Mexico járatok

ujjonnan megindítva.

Első útja a nagyszerű német motorhajónak

„ORINOCO“-nak 1933. március 4.

Hamburgból Habanában és Veracruzba.

I. II. és III. osztályu utasberendezés a legmodernebb komforttal.

A legújabb átkelési alkalom Cubába és Mexicoba utasok részére.

Prospektusokkal és felvilágosítással szolgál.

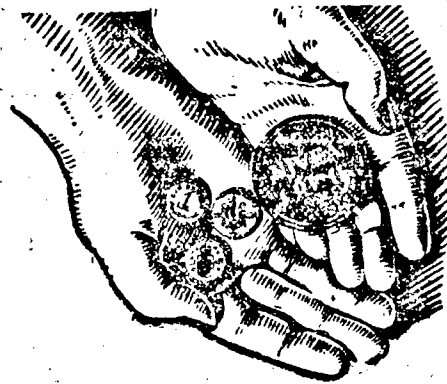
Hamburg - Amerika Linie S. A. R.

Timisoara, Str. M. V. 2.

A leleplezett kémservezet aknamunkája

Bucurestiből jelentik: A kémkedési ügy gyvel kapcsolatban megállapították, hogy a kém-szervezet tagjai külföldi levelek és táviratok szövegét szereztek meg és így igyekeztek a diplomáciai „chiffre” kulcsát megtalálni.

A letartóztatott Jalescov és Stancov bolgár származású postatisztviselőket szembesítették Tavecelevvel, a szervezet vezetőjével. A szembesítés után mindketten beismerték bűnrészességüket. A posta összes bolgár származású tisztviselőjét őrizetbe vették és egyenként vizsgálják meg szerepüket.

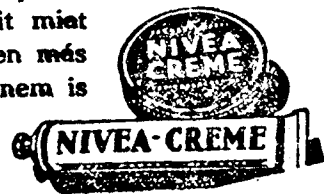
16.- lej ...

és ilyen nagy haszon érte

Hisz Ön maga is tudja, a Nivea-Creme adja a bőrnek azt a finom, selyempuha, egészségesen-friss külsőt, amelyet az ifjúságnál annyira csodálunk.

Honnan ez a hatás? Az eucerit miatt — amelyet nem találhat egyetlen más bőrápoló-krémben sem. Ezért nem is pótolható a Nivea-Creme.

Vannak 10.-, 30.-, 72.- lejes dobozok és 30.-, 45.- lejes tubusok.

Perek sorozata Aradváros svájci bankkölcsöne nyomán

Az Angol-Magyar Bank és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank szerepe a kölcsönügyben

Aradváros svájci bankkölcsönének ügye hétfőn délután került az állandó választmány rendkívüli ülésének tárgysorozatára. Jegessy Károly dr. városi főügyész ismertette teljes részletekkel azokat a jelentéseket, amelyeket Aradváros pénzügyi és ügyviteli osztályai készítettek el a belügyminisztérium egyenes kívánságára arról a tranzakcióról, amely a baseli Banque Foncière de Jura pénzügyintézet létrejött. Az Aradi Közlöny munkatársának módjában volt részletes áttekintést szereznie erről az egész kölcsönügyről és az alábbi, most már teljesen áttekinthető képet állítottuk össze:

Aradváros vezetősége 1914. április hó 17-én tartott közgyűlésén előterjesztette és a nagytanácsal megszavaztatta az alább részletesen ismertett külföldi kölcsön felvételét. A baseli Banque Foncière de Jura pénzügyintézetől a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank útján kétfélmillió 500.000 aranykoronát kitevő kölcsönt vett fel a város és a szerződéses megállapodás negyedik pontjában kifejezetten is leszögezte, hogy koronában köteles törleszteni az annuális részfizetéseket, a svájci frank mindenkori árfolyamának megfelelően. A magyar belügyminisztérium 1914. április hó 22-én hagyta jóvá Aradváros vezetőségének szerződéses megállapodását és ebben a minisztériumi jóváhagyásban is leszögezés: nyert, hogy Arad városa koronában fizeti vissza a kölcsönvett összeget. A baseli banktól az Angol-Magyar Bank közvetítette a kölcsönt és az Angol-Magyar Bank,

bot a tranzakció létrejöttének idején. Az Angol-Magyar Bank viszont bevonta a perbe a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankot is, amely vele szemben vállalt garanciót kötelezettségeket az aradi kölcsöneseidéskészek pontos fizetésért. Az első törvényszéki ítélet elmarasztalta az Angol-Magyar Bankot a svájciakkal szemben 1924-ben, de viszont a felsőbb magyar igazságszolgálati fórumok elutasították a svájci bank keresetét, rámutatván arra,

Létrejött a megegyezés a Kálmán A.-cég és a Societatea Bancara Romana között

A Kálmán-cég zavartalanul folytatja működését

Ismeretes az Aradi Közlöny olvasói előtt az a hosszadalmas per, amely az egyik legrégebb aradi elektrotechnikai vállalat, a Kálmán A.-cég és a Societatea Bancara Romana S. A. pénzügyintézet aradi fiókjának között keletkezett. A cég kényszeregyezséget kért, hogy a pénzügyintézetel szemben keletkezett vitás ügyben tiszta helyzetet teremtsen. A Bancara valóban frontot is változtatott és egyezkedő tárgyalásokba bocsátkozott, amelyek hétfőn este kölcsönösen kielégítő megoldásra vezettek.

Illetékes helyen nyert információink szerint a közösen megállapított egyezés folytán sikerült olyan megállapodást létesíteni, minek folytán a kényszeregyezés tárgytalanná vált s így a cég zavartalanul folytathatja továbbra is működését.

hogy Arad már nem tartozik a magyar bíróságok hatásköre alá.

A jelen pillanatban a svájci bank által követelt pénzügyösszeg hatmillió egyszázötven svájci frank. Tehát nem korona, amiben a tranzakció 1914-ben létrejött. Ez az összeg a svájci frank mai kursusának alapján átszámítva 201 millió 630.000 lejnek felel meg — szögezi le a bucuresti-i belügyminisztérium számára készült jelentés. Egyenesen képtelenség arra gondolni is, hogy a város ezt az összeget valaha is kifizethesse. A város nem is tárgyalhat ezen az alapon; mindössze arról lehet szó, hogy az eredetileg kölcsönként felvett két és félmillió koronát 2:1 arányban átváltva, lejben fizethesse, megfelelő részletekben vissza a baseli banknak.

A város állandó választmánya melegeződéssel vette tudomásul a fenti jelentést, amelyet a városvezetés kedden délelőtt juttat el posta útján a belügyminisztérium címére.

Természetesen a megegyezést hosszú jogi és anyagi természetű viták előzték meg és a Kálmán A.-cégnek sikerült a Bancarával álláspontját teljesen elfogadtatni. A cég, amely tizenkét év óta áll fenn és mindenkor egyike volt a legnagyobb technikai vállalatoknak, a létrejött egyezés folytán továbbra is folytatja működését, már csak azért is, hogy a jelenlegi súlyos gazdasági viszonyok között nagyszámú tisztviselőkarát és technikai személyzetét nem akarja márról-holnapra kenyér nélkül hagyni. Az aradi piac természetesen előnyösen regisztrálja a létrejött egyezséget, amely ezáltal is azt dokumentálja, hogy a válság ellenére is a gazdasági nehézségek nem ingatják meg a jó alapozású kereskedelmi vállalatokat.

Jön!

SELECT-mozgó

CONGORILLA

Jön!

SELECT-mozgó

valamint Aradvárosa közé kapcsolódott közvetítőként a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, amely 6 százalékos kamatot keresett az üzleten — szögezi le a városi jelentés.

Aradváros 1919-ig rendszeresen fizette a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank útján az Angol-Magyar Bank kasszájába, a baseli Banque Foncière de Jura számlájának javára az esedékes részfizetéseket. Lejben is történt törlesztés, amennyiben 71.000 lej lejben, 2:1-es átváltási arányban fizettek még le az imperiumváltozás után Budapesten. A város azonban soha egy pillanatig sem került közvetlen összeköttetésbe a svájci bankkal, nem rendelkezett svájci számlakivonattal, amelyből megállapítható volna, hogy a svájci bank milyen módon írta jóvá a történt esedékes fizetéseket. Az imperiumváltozás után a svájci pénzügyintézet közvetlen úton fordult Arad városához, ahol az akkori polgármester, dr. Robu János közölte a külföldi pénzügyintézet megbízójával, hogy a város csak a korona átváltási arányszámának megfelelőleg fizet. De a svájciak nem egyeztek bele.

Egy időre ezután Aradot kikapcsolták az események a svájci kölcsön tárgyalásaiból. A baseli Banque Foncière de Jura igazgatósága perrel támadta meg Budapesten az Angol-Magyar Bankot, amely bizonyos garanciákat nyújt

Szabadlábra helyezték Szécsi Lajost

Az aradi törvényszék kiadatási eljárást indított a Szécsi-cég volt főkönyvelője ellen

Az aradi törvényszék első szekciójának vádtanácsa ma délelőtt foglalkozott Szécsi Lajos szabadlábrahelyezési kérvényével. Mint az Aradi Közlöny részletesen megírta, az aradi törvényszék szombaton letartóztatásba helyezte a volt aradi kereskedőt, akinek szabadlábrahelyezéséről kérte védőügyvédje, dr. Köves László azzal az indoklással, hogy a Bless-cég visszavonta feljelentését. A mai vádtanácsi tárgyalásra szuronyos fogházor kísérte fel a törvényszéki palota első emeletére Szécsit, akit a törvényszék szabadlábra helyezett. A volt aradi kereskedőt ezután visszakisérték a fogházba, miután be kellett várnia az ügyészség döntését, megfellebbeznie a vádtanácsi határozatot, vagy megnyugszik Szécsi szabadlábrahelyezésében. Délután két órakor szabották az ügyészség, amely bizonyos feltételek mellett hozzájárult a szabadlábrahelyezéshez.

Köves László dr.-nak kellett garanciát vállalnia Szécsiről, a volt aradi kereskedőt pedig köte-

lezték, hogy naponként — délelőtt 11 órakor — jelentkezzen az ügyészségnél. A formalitások elvégzése után Szécsi Lajos délután fél három órakor hagyta el az aradi ügyészség fogházát. Ügyében az aradi törvényszék február 7-ikére tűzte ki a főtárgyalást. Eredetileg úgy volt a helyzet, hogy csütörtökön tárgyalják az ügyet, miután azonban kiderült, hogy csütörtökön hivatalos ünnep van, egy héttel elhalasztották a főtárgyalást, amely iránt kereskedői körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A Szécsi-ügyben a mai napon egyébként feltűnést kelő intézkedés történt.

Az aradi törvényszék kiadatási eljárást indított Stern Sámuel, a Szécsi-cég volt főkönyvelője ellen,

aki osztrák állampolgár és jelenleg Budapesten tartózkodik. Stern a bűnpör egyik legfontosabb tanúja, kérdéses azonban, hogy február hetedikéig sikerül-e áthozni Aradra.

HIREK

Eső januárban...

Rendkívüli időjárás köszöntött be hétfőn este Aradra. A reggeli órák fagypontját a déli órákban már egykét fok „meleg” váltotta fel és az időjárás tendenciája — csudák csudájára! — a nap további folyamán is megmaradt. A hőemelkedést az esti órákban betetőzte aztán az, hogy lassan, kezdetben csak szemerkélve, később azonban egészen becsületesen eleredt az eső.

Eső — januárban...! Az egész város fejszólva vett tudomást az időjárás rendkívüli szélsőségről. A fejszólások azonban csakhamar megszűntek, mert a rendkívüli tünemények sorozata tovább folytatódott. A lassu eső a fagyos földön megfagyott és csakhamar tükörsima jégpályákká változtak át a gyalogjárók, amelyeken apró tipegésekkel balanszíroztak tova a meg-hökent gyalogjárók. A nyaktörés láb- és kézficamodások veszélye az éjjeli órákban egyre jobban fenyegetett. Számátalan kávéházi törzsven-déggel megesett, hogy gyanútlanul kilépve a vacsorahelyükről arra a talajra, mely még jöttökre inkább havas volt, mint sikos — hirtelen önálló kalandokra szaladt ki mind a két lábuk és azon vették észre magukat, hogy a jeges aszfalton csúcsúlnak. Még jó, hogy a legtöbb esetben szerencsésen meguszták ezeket a felfordulásokat.

Az éjszakai táviratjelentéseink meghozták a rendkívüli természeti tünemény magyarázatát is. Dél felől nagy légnyomást jelzett a konstantinápolyi meteorológiai állomás: ugyanakkor Belgrádból kaptuk a hírt, hogy ott már este hat óra óta zuhog az eső és a sikirándulók csónakokon kötö-
nek vissza a hegyekből. Belgrádban a sikos járdák számtalan közlekedési balesetet eredményeztek és számos esetben akadt komoly elfoglaltságuk a mentőknek is, akik több uccai járókelőt kézficamodásokkal és lábtörésekkel szállítottak be a klinikára.

Az éféletáni budapesti telefonjelentéseink a magyar meteorológiai állomásról további enyhülést jeleznek. Ugy látszik, a tavasz csatangoló előőrsei tulontul is messi merészkedtek a tavaszi hadsereg zömétől és félős, hogy mégis csak felmorzsolja őket a Tél, amely már elpusztította a napoleoni Grande Armée-t is.

Az uccai balesetek elkerülése céljából helyes lenne, ha minden aradi háztulajdonos már a kora reggeli órákban hamuval, vagy fűrészpórral hintetné be a háza előtti uccarésztet. Értesüléseink szerint a rendőrség hasonló értelemben ugyan-
csak intézkedni fog. Gyalogjárók számára pedig ajánljuk, hogy addig is járjanak az utat hóval borított részen: utóvégre egy kis hülés, melyet megkockáztatnak, még mindig kevesebb bajt csinál, mint egy rosszul sikerült esés.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Enyhe idő, sok helyen olvadás, egyes helyeken újabb esők, északon esetleg még havazás várható.

5. negyed 8 és negyed 10 órák:
CENTRAL MOZGÓ: EMDEN. A világháború legendás híri német csatahajója, az Emdenre ma is emlékszik még mindenki. Ennek története van feldolgozva a fenti filmben, hiteles történelmi adatok nyomán. Főszerepekben: LOUIS RALPH, WERNER FÜTTERER, RENÉE STOBRAWA.
SELECT MOZGÓ: ÉN ELMEGYEK — TE ITTMARADSZ! Németnyelvű, énekes és zenés vígjáték. Főszerepekben: CAMILLA HORN, HANS BRAUSEWETTER, OSCAR SIMA és THEODOR LOOS.

Délután 3 órák 8 lejes helyárrakkal:
SELECT: PÉNZ ÁLL A HÁZHOZI VÍGIJÁTÉK. Főszerepekben: FELIX BRESSART.
JÓN: SZERELEM 1980-BAN. Hatalmas kiállítás, ötletes vígjáték. Főszerepekben: EL BRENDEL, a népszerű amerikai komikus és MAUREEN O. SULLIVAN.

— Dr. Pacha Agoston megyéspüspök február 8-án szenteli fel áldozópapá Horváth Miklóst, az aradi Minorita-rend tagját ünnepélyes keretek között. Horváth Miklós hitmanár az aradi ifjuság körében rendkívül nagy szimpátiának örvend és katolikus körökben nagy elismeréssel adóznak lelkes munkálkodásának. Mint az aradi „Központ” legényegylet egyházi elnöke értékes tevékenységét fejt ki a fiatal generáció lelki irányítása körül és ezért úgy egyházi, mint társadalmi részről több ízben dicsérettel halmozta el. A fiatal minorita rendi szerzetesnek áldozópapává való felszentelése elé Arad katolikus társadalmi érdeklődéssel tekint és őszinte, szívből jövő jókívánságokkal kísérik pályájának újabb fordulópontját. Az újonnan felszentelt áldozópap első szentmiséjét ünnepi külsőségek között február 13-án mutatja be az aradi Minoriták templomában.

— Antoniu Zachariás kerületi postaigazgató az aradi főpostán három napos rovarcsolást tartott. A postaigazgató vizsgálata alkalmával mindent a legnagyobb rendben taft és elismerését fejezte ki Pop Victor postafőnöknek, aki gondos körültekintéssel, dicséretreméltó buzgalommal vezeti az aradi posta ügyeit. Antoniu postaigazgató, miután az összes osztályokat felülvizsgálta, elutazott Aradról, hogy rovarcsolási körútját a kerületébe tartozó postahivatalokban folytassa.

Régi aranyát, ezüstjét beváltjuk legmagasabb napi áron, vagy átdolgozzuk modern fazonokra
Dukász Testvérek
arany- és ékszerárú üzemében Arad, Str. Gojdu 3.

— **Özvegy Bloch Henrikné temetése.** Nagy részvét mellett temették el vasárnap délelőtt a tragikus körülmények között elhunyt özvegy Bloch Henriknét, született Schuler Hermi-nát. A Strada Consistorului (Batthyány-ucca) 23-ik szám alatti gyászház udvarára megtelt a család ismerőseivel, jóbarátaival és rokonaival, akik eljöttek, hogy a tragikus végű matróna földi maradványait utolsó útjára elkísérjék. Dr. Vágvolgyi Lajos főrabbi megható beszédben bucsúztatta az elhunytat, majd pedig a gyászszertartás befejeztével a menet megindult az izraelita temető felé, ahol özvegy Bloch Henriknét örök pihenőre helyezték.

Az öngyilkosság — kötelesség-mulasztás

Egy berlini dohánnyáruka vezetője a napokban felakasztotta magát, de mert ellelejtette az ajtót magára zárni, hamarosan rájöttek tettére és megmentették. Az áruka főnöke felmondás nélkül elcsapta az üzletvezetőt. Ez azonban, ha már énie kellett, követelte a törvényes felmondási idő betartását. A főnök a munkabíróság előtt, ahova az ügy került, azzal a megokolással kérte a hat havi fizetés kiadása iránt való követelés elutasítását, hogy fényes nappal, munkaközben az üzletben megkísérelt öngyilkosság az alkalmazott súlyos kötelességzegését jelenti. A munkabíróság csak részben tette ezt az álláspontot magáévá s a követelést azzal a megokolással ítélte meg, hogy az öngyilkos kísérlet ugyan súlyos kötelességzegés, de első esetben csak megintésre, de nem elbocsátásra jogosítja a főnököt.

— **Gyermekdelután.** A Magánalkalmazottak Egyesülete alig néhány hónapos fennállása óta állandóan új és új tanujelét adja aktivitásának. Nívós előadásorozata, amelyre már az egész város felfigyelt és a munkanélküli alkalmazottak szervezése iránti akciója mellett most ezek gyermekei részére rendez mesemondással, uzsonnával, ajándékozással egybekötött délutánokat. Az első ilyen mesedélután vasárnap zajlott le hetven szegény gyermek részvételével. A hosszú asztalok mellett a kicsinyek figyelmesen hallgatták a gondosan megválogatott meséket és jó étvágyal fogyasztották az izletes kakaót, kalácsot, süteményeket, melyekről a rendezők bőkezűen gondoskodtak. A Magánalkalmazottak Egyesülete ezen dicséretreméltó, szép akciója csak még inkább fokozni fogja az egyesület népszerűségét.

— **Marószódát ivott egy aradi szobafestősegéd.** Tegnap délelőtt értesítették az aradi mentőket, hogy a Strada Cuza Voda 36-ik sz. házban lakó Aszódi Sándor 21 éves, állás nélküli szobafestősegéd, öngyilkossági szándékból zsirosszódát ivott. A mentők azonnal kisiettek a helyszínre és az öngyilkos fiatal embert szállították az aradi közpórházba. Az inspekciós orvos gyomormosást alkalmazott és Aszódi Sándor tul van már minden veszélyen. A rendőrség ezideig még nem tudta kihallgatni és így öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **A rovineit és pécskal kereskedők egyesülete február 4-én a „Dácia” kávéház termeiben táncos teaestélyt rendez.** Nagyszámu rendezőgárda dolgozik az estély sikere érdekében: a zenét egy elsőrangú jazz- és cigányzenekar fogja szolgáltatni. A teaestély szenzációja a tánc-tombola lesz, amelynek nyereménytárgyai általános feltűnést keltenek. A rendezőség előkészületeit a legnagyobb érdeklődés kíséri és a szombati teaestély az idei béli szezon legényesebb táncmulat-sága lesz.

Ney Béla halála

Nagy részvét mellett temették a közszeretben álló fiatal embert

Általános megdöbbenés: keltett Aradon, hogy Ney Béla 28 éves, ismert és közszeretben álló tisztviselő alig egy heti betegeskedés után váratlanul elhunyt. Ney Béla a König és Lázár részvénytársaság tisztviselője volt már évek óta és a vállalatnál úgy a főnökei, mint a tisztviselőtársai szerették és becsülték az örök-ké mosolygó fiatal embert. Ünnepek, bálak, kirándulások nélküle elképzelhetetlenek voltak. Bár ő maga 10 éves kora óta, amikor is egy futballozás alkalmával térdét törte, sántított, minden sportot szeretett, egyik leglelkesebb tagja volt az AKE-nak és fanatikus „sport-drukkernek” ismerték. A legutóbbi AKE bálon mint rendező működött közre és az orvosok szerint ezen a bálon hült meg az amugy is gyenge szervezéű fiatal ember. Napokig lapangott benne a betegség. Még néhány nappal ezelőtt megtartott Mécs László matiné is megjelent, este azonban már rosszul érezte magát, lefeküdt és többé nem is kelt fel. Tüdőgyulladást kapott és a szíve, amely fiatalokora ellenére annyi jót tett, nem bírta ki a magas lázat. Szombaton éjszaka Ney Béla örök álmra hunyta szemét.

Ma délután fél háromkor temették a volt Perényi-uccában levő lakásáról. Koporsóját szülein és testvéreim kívül, főnökei, kollegái és barátai vették körül. Az AKE-klub valamennyi tagja megjelent, hogy elhunyt barátjukat utolsó útjára kísérjék. A rövid gyászszertartás után Vágvolgyi Lajos dr. főrabbi mondott szívhöz szóló gyászbeszédet, megköszönte Ney Béla segítségét a zsidó Diákmenza felállításával kapcsolatban. „Munkatársamat vesztettem el benned, — mondotta a főrabbi — te voltál az, aki a helyeden maradtál és az, hogy a Diákmenza felállítása sikerült, nagyrésztben neked köszönhető.” A megható beszéd után Dévényi Andor az elhunyt kollegája rövid bucsúztató: a König és Lázár-égy tisztviselői nevében. Az egyszerű szavak mélyen megindították a gyászoló közönséget.

A beszéd elhangzása után megindult a menet a zsidó-temető felé. Kint a temetőben Weisz Sándor főkantor gyászdalai mellett adták át Ney Béla testét az anyaföldnek.

TUZIFA

legjobb minőségben,
legolcsóbb árban

CONCURENTA-nál

volt Választó-ucca 176-178. szám.

— Az aradi házadókvető bizottság e hó 31-ikén, kedden, az alábbi uccákban fog működni: 2. számú Gájban, a 11. uccában és az Albinel-uccában; a 3. számú Buzsákon; a 4. számú az Orient-uccában; az 5. számú a Popa Gheorghe (volt Ferdinánd-ucca); a 6. számú a Bulevardul Carol (Erzsébet-körút); a 7. számú a Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca); a 8. számú a Cuza Voda (Thököly Imre)-ucca; a 9. számú a Baritiu (Rákóczi)-ucca.

— Wizo. Ma nincs előadás.

— A városi állandó választmány hétfől rendkívüli ülésén Stefanut Sabin moziüzemigazgató tett jelentést bucuresti-i útjának eredményéről, a melyet a választmány tudomásul vett. Berzovan János pénzügyi tanácsos javaslatára a városvezetés 400.000 lejt szavazott meg negyedévi költ-ségelőirányzat címén a városi iskolaszék számára.

Idegzsába, csuz gyötri? Kérjen orvosától Algosan pasztillát.

URANIA

MA, kedden 5 1/8 és 1/10 óra or a órára

BOLVÁRY-STOLZ sláger

EGY DAL Enokas, táncos,
CSOK zenés filmoperett
LEANY

Eggerth Mártha, Gustav Fröhlich legbájosabb alakítása

Halmay Tibor, Gretl Theimer, Fritz Grünbaum.

Délután 8 órák 8 lot

átla: os h lyárrakkal **SERGEANT X.**

Ivan Mosjukine legszebb alakítás. Háborús dré-

ma az idegen légió tagjainak életéről, gyönyörű

maróliói felvételre

A keddi nagytanács ülésének nagyjelentőségű programpontjai

Aradváros polgármestere kedden délután négy órára hívta össze a városi háza nagytanácsstermébe Aradváros tanácsülését. A tárgysorozaton 15 programpont szerepel, amelyek közül jelentőségében kiemelkedik Omescu Corneli és dr. Széll Lajos tanácsstagok emondásának ügye. Széll Lajos dr. helyébe, akit közben megyei tanácstaggá választották, özvegy Wittauschek Lajosné hívják be a tanácsba. A tárgysorozat egy további pontja az új városi szabályrendelet a városi adminisztrációról, a másodalpolgármester 9520 lejes havifizetésének megszavazása, ezenfelül 1933. április hó elsejéig a költségvetési év meghosszabbításával kapcsolatos pénzügyi operációk megszavazása. Általános érdekű kérdésre tarthat számot a vízművek átépítésének ügye is, amely az utóbbi hónapokban pénzügyi hiány miatt sajnálatosan abbamaradt. Elmarad azonban a nagytanácsülésről az új városi villanyegységárak ügyének tárgyalása, mivel hétfőn délután Sincsei Jenő városi mérnök, a speciális szakértői bizottság részéről bejelentette, hogy az ügyben nem tudták befejezni a tárgyalási anyagot. Sincsei mérnök azt az ajánlatot terjesztette a városvezetés elé, hogy a villanykérdésben hívjon össze a város egy speciális városi közgyűlést, amelynek egyetlen programpontja csakis a villanyegységár ügyének letárgyalása lesz.

Az aradi minoriták templomában minden pénteken délután 3 órakor megkondul a nagyharang és érces, mélyen zengő bus szava messze szárnyal a házak felett és a város lakóinak szívébe széthint az áhitat órájának ave-máriás hangulatát. A pénteki harangszó új keletű: dr. Pacla Ágoston megyéspüspök rendelte el legutóbbi körlevelében a főpásztori felügyelet alatt álló plébániáknak, hogy az 1933-as szent év minden péntekjén a plébánia-templom legnagyobb harangjának szava tegye ünnepvé. Az 1933-as év szentségét XI. Pius pápa hirdette ki Krisztus kereszthalálának ezerkilencszázadik fordulójaként. A Megváltás nagy tragédiája pénteki napon borította sötétségbe a Földet s ezért dr. Pacla püspök a szent év tartamára minden pénteken a harangok hangja által akarja híveit a krisztusi örök szeretetre emlékeztetni. A püspöki körlevél elrendeli még azt is, hogy minden pénteken Jézus Szent Szívéhez mondjanak litániát s híveit a Szentséges Szív kegyelmébe ajánlja a jubileumi esztendőben. Az aradi Minoriták templomában minden pénteken 6 órakor litániát tartanak Jézus Szentséges Szíve tiszteletére.

Jön a világ legnagyobb filmeseménye:

Csecsemője érdekében reggelizzék Ovomaltine-t.

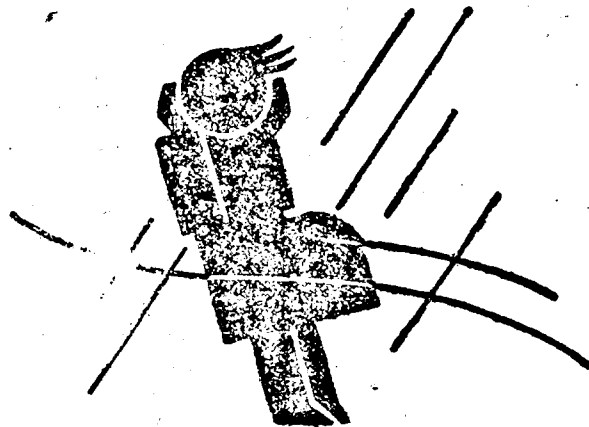
Az aradi pénzügyigazgatóság kiváló baritonénekes. Ez alkalommal kivételesen nem számolopok vonulnak fel a pénzügyigazgatóság nevével kapcsolatban, hanem arról a szép sikerről számolunk be, amelyet az aradi pénzügyi tisztviselői kar egyik szorgalmas, csendes, pedáns niva-taloka, a kereskedelmi akadémiát végzett Debrecin Demeter aratott. A 26 éves tisztviselő, aki az igazgatósági hivatal személyi osztályán teljesít szolgálatot, késő estig tartó hivatalos működés után otthon csendesen áldoz a muzsák oltárára. A zene rajongói közé tartozik, eddig azt hit-ték, hogy csak a különböző aradi énekkarokban csillogtatja tömör, színes baritonját, most azonban kiderült, hogy zeneszerzői ambíciói is vannak. Rövid idővel ezelőtt tangó- és foxtrottszerzeményeket produkált, amelyek közül az egyik tangó-számot a zenekedvelők számára kinyomatta. Debrecinnek ez az első műve, amely nyilvánosságra került és így több zeneértő is tudomást szerzett ambíciójáról s arra buzdították, hogy szabad ide-jében foglalkozzon a hangja kiképzésével. A tö-rekvő fiatal tehetség legközelebb be is iratkozik az aradi zenekonzervatóriumba.

Színházakban krákogás, tüszentés, nátha ellen véd Anacot pasztilla rendszeres szopogatása.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvények, beadványok és nyomtatványok román szövegvezetés, és fordítások hitelesítését esküvel

Mitra I. Sándor,
törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Boulevardul Regele Ferdinand No. 5. (Az udvarban jobbra).

GRIPPE (influenza). Sokan nem vették komolyan az influenza, nem vették figyelembe első jeleit és sokáig szenvedtek következményei alatt.

A betegség gyakran erős náthával és torokszárazság érzésével kezdődik. Különösen a légzőszervek: orr, gége és légcső betegszik meg.

Tehát: Védekeznünk kell fertőzés ellen.

Hogyan? Védelmet nyújtanak a fertőtlenítő

Panflavin-
PASZTILLÁK

Előállított csavargók. Az aradi központi rendőrségre a tegnapi és mai nap folyamán csavargás és koldulás miatt előállították Szilágyi Ákos 69 éves, Angel Antonie 66 éves, Boros Illés 57 éves és Ghilian György 29 éves állandó lakhely nélküli csavargókat. Valamennyiüket munkatelepre internálják.

Az aradi postafőnökség rádió-osztálya közli, hogy a következő rádió-előfizetők saját érdekükben jelentkezzenek a főpostán délelőtt 8-12-ig Anyos Géza (Ötvenes), Ambruster János, Antal Albert, Alle Ilonka, Brecker Zsigmond, Barta Elemér (Strada Unirei 3.), dr. Berthe Nándor, Báthori Jenő, özvegy Braun Hermanné, Braun Antal, Bager Salamon, Bartus Árpád, dr. Bogdánffy Béla, Boros Jenő, Becker Vilmos, dr. Bocz Gyula, Budai Mihály, Bartó Gizella, Boros Antal, dr. Botis Aurél és Bözsik Ernő.

Az aradi Rózsafüzér Társulat kitűnően sikerült tea-délutánt rendezett a Minorita-rendház nagytermében. Családias hangulatban szép közönség volt együtt délután 4 órától kezdve az esti órákig. Szavaltatok, énekszámok tarkították az ügyesen megrendezett szükkörü tea-délutánt, úgy, hogy a megjelentek mindvégig kitűnően szórakoztak a párolgó tea mellett.

Jön: A TARZAN

Sikerült regruta-bál Pécskán. Magyar-pécskáról jelentik: A helybeli iparos ifjuság vasárnap este, a Polgári Kör termében, jól sikerült „Regruta“-bált rendezett. A 28 tagból álló regruta-rendezés a megjelent szép-számu közönséget mindvégig együttartotta és a bál pompás hangulatban, a reggeli órákig tartott. A megjelent hölgyek névsorát a rendezőség a következőkben állította össze: Andra Józsefné, Andra Péterné, Angyal Péterné, Baranyi Jánosné, Barta Jánosné, Dorogi Józsefné, Dorogi Antalné, Gazsó Jánosné, Hajas Gáspárné, Hajas Jánosné, Jovánovits Áronné, Jackó Jánosné, Kocsik Jánosné, Koncsok Pálné, Libus Józsefné, Lacsán Jánosné, Maráczek Jánosné, Megyes Istvánné, Ruzsánszki Istvánné, Schelb Istvánné, Tóth Istvánné, Tóth Imréné, Vekov Lajosné. Leányok: Angyal Mariska, Bakos Amália, Barta Kató, Baranyi Bözsike, Dorogi Mariska, Gazsó Rózsi, Hajas Bözsike, Jovánovits Irén, Jackó Kató, Koncsok Ilonka, Kovács Rózsi, Lacsán Bözsi, Maráczek Mariska, Megyes Kató, Megyes Rózsi, Sata Flórika, Schelb Aranka, Tóth Rózsi, Tóth Bözsi, Vekov Gizike.

A Hang, Fekete Tivadar kitűnően szerkesztett riportrevülapja, legújabb, illetve harmadik száma ma jelent meg. A rendkívül gazdag tartalommal megjelent riportlap új száma: az eddig megjelent számokban felülmúlja az eddig megjelent számokat. A színes és főleg aradi aktualitásokkal szinte tulzsufolt revülap gazdag tartalmából a következőket ragadjuk ki: Amirukow moszkvai újságíró riportja Marxról, a vitatkozóról. Soós Aladár fordításában: szociálpolitikai történeti dokumentum. Silbermann Jenő dr. hozzászólása a moratórium kérdéséhez. Ezenkívül Izsáky Margit (Budapest), Hersch Andor dr., Balogh Andor dr., Károly Sándor és végül a lap szerkesztője, Fekete Tivadar irtak szenzációs cikkeket a Hang legújabb számában. Ezekon kívül film-hírek, béli és koncert-tudósítások, valamint könyvkritikák egészítik ki ezt a világvárosi nivójú újságot, amelynek ára mindössze csak 12 lej.

Agyvértóadás, szívszorongás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által igen sokszor megszüntethető. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József viz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, dro-gériákban és fűszerüzletekben kapható.

Ma, kedden este zsidónegyleti tea a Brid-ge-szalomban.

legközelebb az URANIABA.

Tiznapi fogház tiltott fegyverért. Popa Gligor aradmegyei, Troias községbeli gazdánál fegyvert találtak, amelynek viselésére nem volt engedélye. A gazdát 500 lej pénzbírsággal sújtották és miután nem fizette ki a bírság összegét, átváltoztatták a büntetést tiz napi fogházra. Ma beszállították az aradi ügyészségre büntetésének kitöltése céljából.

Fogház — lebélyegezetlen öngyújtó miatt. Stadler Mátyás és Baranyi Kálmán szentpáli lakosokat egyenkint ezer-ezer lej pénzbüntetésre ítélték, mert lebélyegezetlen öngyújtókat találtak náluk. Miután a bírság összegét kifizetni nem tudták, büntetésüket fogházra változtatták át. Ma beszállították mindkettőjüket az aradi ügyészség fogházába büntetésük kitöltése végett.

Május 6. és 15. között tartják meg a budapesti nemzetközi mintavásárt

Budapestről jelentik: A budapesti nemzetközi árumintavásárok intézménye nagy népszerűségnek örvend a Magyarországgal szomszédos államok mindegyikének lakossága előtt. Az idei nemzetközi vásár vezetősége úgy határozott, hogy az 1933. évi árumintavásárt május 6. és 15. között rendezik meg Budapesten. Az utóbbi hetekben nagy lendülettel indult meg a szervezési munka, amelynek eredményeiből már előre is arra következtetnek, hogy az idei nemzetközi árumintavásár minden tekintetben kitűnő eredményekkel fog zárulni.

A vásár rendezőségének programja hatalmas konturokban bontakozik ki: külön nagy kiállítási csoport lesz a textiliparosok és divatiparosok pavillonja, amelynek központjában a Nő és a Gyermekek fog állani. Pazar divatrevükben kerülnek bemutatásra a modern ruházatkodás iparának legirrissebb termékei. Ezeket szervesen kiegészíti a vásár építőipari és butoripari csoportja. A vas- és gépipar is számos újítással vonul fel. Rendkívül érdekesnek ígérkezik a vásár „Családi ház belseje, udvara és kertje” című csoportja, amelynek keretében bemutatják a baromfiéneklést, a méhészet és szelvényhernyóéneklést praktikus jelentőségét. Elragadó látványt nyújt a fürdők és nyaralóhelyek pavillonja, az automobilkiállítás, a háziipari és iparművészeti csoport, az élelmiszerkiállítás, a sporteszközök iparágának csoportja stb.

A Királyi Automobilklub egyébként a vásár résztvevői számára csillagutatót rendez. A vásár tartama alatt rendezik meg Budapesten a Liszt Ferenc nemzetközi emlék-zongorahangversenyt is, amelyre ugyancsak jelentős díjakat tűztek ki az illetékes hatóságok, intézmények és zenebarátok.

Ezzel egyidejűleg jelentik Budapestről, hogy a Magyar Nemzeti Bank 10 millió külföldi zárolt árupengőt felszabadított a Budapesti Nemzetközi Vásáron kötetlen exportüzletek számára. Az áruállítást később tesz ki közé. A román állampolgárok szempontjából ez azt jelenti, hogy azok, akiknek követelésük van Magyarországon, a vásár alkalmából ezen összeg erejéig pengőben vásárolhatnak különböző, később meghatározandó cikkeket, vagyis követeléseiket ilymódon vásárolhatják le.

— Az aradi állami tisztviselők fizetésének folyósítását ma kezdte meg az adópenztár. Egyelőre csak azok az állami alkalmazottak kapják meg fizetésüket, akiknek működési hivatala már megkapta a pénzügyminisztériumtól a végrehajtási utasítást. A kiutalt 9 és fél millió lej természetesen még a 10 százalékkal redukált fizetések fedezetére sem elég és az aradi pénzügyigazgatóságon azt remélik, hogy a többletösszeget néhány nap múlva kiutalja a pénzügyminisztérium.

— Szenzációsan ígérkezik az aradi sütőiparos munkaadók táncos teaestje. Az aradi sütőiparos munkaadók február 5-i táncos teaestje a bális szezon legkiemelkedőbb eseménye lesz. Az aradi pékmesterek mulatsága bővelkedni fog a legkellemesebb meglepetésekben. Az agilis rendezőgárda minden erejével azon lesz, hogy a közönségnek egy felejthetetlenül kellemes estét szerezzen. A zenét egy elsőrendű cigányzenekar és egy jazz-band felváltva fogja szolgáltatni.

Képek keretek

gyári árban

FREIMAN JOZSEF

Arad, St. Bratiana 9.
v. Weitzer János-utca

Rendes béműködését az Artin dragée biztosítja.

— A Der Deutsche Rundfunk e heti száma, mint rendesen, ezuttal is színes, élénk és rendkívül gazdag tartalommal jelent meg. A világszerte elterjedt, kitűnő heti rádióújság képekkel illusztrált cikkeiben közli a legújabb és legaktuálisabb rádió- és művészeti eseményeket. „Hier und Dort”, valamint „Die Neue Woche” című rovata élénk kis epizódyszerű leírásai, továbbá az ötletes karikatúrák és viccek tarkítják a hozzáértően szerkesztett német rádiólapot. A Rundfunk a feniéken kívül még folytatásos regényt, azonkívül pedig teljes heti nemzetközi rádióműsört is ad.

Husz év óta Amerikában dolgozó arad-megyeieket utasítottak ki Chikagoból

Hazajöttek, eladják ingatlanaikat és visszatérnek Amerikába — Beszélgetés a visszatért amerikaiakkal —

Tegnap este öttagú amerikai visszavándorló csoport érkezett a curtici-i határállomásra, ahol elmondták azt a nagy meglepetés: és lehangoltságot keltő panaszukat, hogy az Amerikai Egyesült-Államokból kiutasították őket. Valamennyien aradmegyeiek, közülük három magyar és két német anyanyelvű. A magyarok Siklósról és Draucra valók, ahol rokonok élnek és saját nevűk ingatlanaik is vannak. Szerentsi József hangja reszketett a fájdalmas izgatottságtól, amikor a körülálló csoportnak elmondta az Amerikai Egyesült-Államokban élő erdélyiek nagy tragédiájának részleteit.

— Elkövetkezett az az idő, amely Amerikában még nem volt. Száz ezer számra utasították ki azokat a szorgalmas, csendes külföldi állampolgárokat, akik már 15—20 év óta dolgoznak Amerikában, de az a katasztrófa érte őket, hogy az utóbbi hat hónapban nem kaphattak munkát. Mi is ezek közé tartozunk — mondta és társaira mutatott — Husz év óta lakunk Chikagóban, ahol eleinte építési munkát végeztünk, amellyel igen jól kerestünk. A sógorom, Schmidthalder Károly, aki a Bánátról vándorolt ki annak idején, kitűnő szabó volt Amerikában, de a nagy pénzhiány miatt hat hónappal ezelőtt műhelyét bezárta és min: segéd nem kapott munkát. Mindnyájan családostak vagyunk és megtakarított vagyunkunkat pár hónap alatt feléltük, úgy, hogy kénytelenek voltunk az állami munkanélküli segélyt igénybe venni. Amerikában minden munkanélküli ruhát és naponta egyszer rendes kosztot kap, de ha megállapítják, hogy az illető nem szerezte meg az amerikai állampolgárságot, akkor kiutasítják, bármilyen régen él is az Egyesült-Államokban. Mivel mi a jóidőkben szép pénzeket küldtünk haza, amelyeken a rokonok házakat, földeket vettek, azért

most a szülőfaluunkba utazunk, hogy ezeket az ingatlanokat sürgősen eladjuk és az eladási árral visszautazzunk Amerikában maradt családjainkhoz.

— Csak legyen, aki megveszi azokat a

— Árvízvédelmi intézkedések. A városvezetés jóváhagyta Muresan János városi főmérnök jelentését a város árvízvédelmi intézkedéseiről. A városi főmérnök kijelentése szerint az egész városi védőgátrendszer helyreállítási munkálatai befejezést nyertek és a tavaszi olvadási idejére Arad a legteljesebb biztonságban várja az olvadt hóle megindulását. A bejelentést a városvezetés jóváhagyta.

Szomszédok

— Bácsi kérem, a papa kéreti ma estére a gramofonját.

— Táncolni akartok?

— Nem... Aludni.

— Egyezkedési tárgyalások Kaufmann Kamill és Aradváros között. Amint ismeretes, Aradváros vezetésére és Kaufmann Kamill volt városi gépüzemigazgató között tárgyalások indultak meg a belügyminisztérium intenciójának megfelelőleg, annak érdekében, hogy peren kívül megegyezésre jussanak. Amint hetekkel ezelőtt az Aradi Közlöny részletesen beszámolt róla, Kaufmann 1.900 ezer lejt követel Aradvárosától visszatartott fizetésének és egyéb járandóságai címén. Az eddigi tárgyalások során olyértelmű ajánlatok történtek, hogy Kaufmann hajlandó 300.000 lejről lemondani követelésének összegéből, viszont a város az így esedékes egymillióharminczézer lejt sem hajlandó folyósítani. Ertesülésünk szerint mind a két fél részéről megvan a hajlandóság a kölcsönös megegyezésre és valószínű, hogy az ügyvel egyik legközelebbi ülésén máris foglalkozni fog a város állandó választmánya. Dönteni a kérdésben természetesen csak a városi nagytanácsnak lesz joga.

— Fáj-e a gyomra? Nincsen jó étvágya? Béműködése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugtalanul alszik? Ideges és fáj a feje? Használjon dr. Földes-féle SOLVO pirulát. Egy doboz ára 20 lejt Dr. Földes Béla gyógyszerész Arad.

házakat és földeket — vetette közbe egy kopott ruhájú curtici-i gazda. — Itt is nagy a pénzhiány és alig lehet még az ingatlanokat is eladni.

— Talán mégis el bírjuk adni olyan áron, hogy az utiköltségen kívül is marad valamink és azzal Amerikában kihuzhatjuk, amíg újból munkát kaphatunk, mert ha dolgozunk, akkor nyugodtan maradhatunk Amerikában, még ha hiányzik is az állampolgárságunk.

— Bár csak nálunk is bevezetnék ezt a rendszert, szól: Horváth István régi fémmunkás, egy nagy vállalat szakalkalmazottja, akit nyolc évi aradi tartózkodása után éppen most utasítottak ki, pedig sohasem állt munka nélkül.

— De nemcsak az egyszerű szakmunkásokkal szemben ilyen könyörtelenek az Egyesült-Államok hatóságai, — szól közbe Pálosi János, aki odakint műszaki rajzoló volt — hanem kitűnő külföldi művészeket, énekeseket, színészeket is kiutasítottak. Nagyhírű mozcillagok is vándorbotot vettek a kezükbe, de azok legalább sokszázezer dollárral hagyták el az országot.

Az Amerikából visszatért aradkörnyéki csoport tagjai ezután fájdalmas hangon beszéltek el, hogy különösen az erdélyi munkásokat utasítják ki az Egyesült-Államokból.

Közöttük legtöbben vannak magyarok és németek és kevés román, mert ez utóbbiak a háború után lassankint visszavándoroltak. A kanadai és délamerikai kivándorlókat nem fenyegeti a kiutasítás veszélye, mert azokban az államokban nem érezhető olyan mértékben a munkanélküliség.

A zuzmarás féli éjszakában fázósan bujtak össze a különben jól öltözött „amerikások”, akiket a háború utáni rettenetes világfelfordulásban most szintén úgy dobálja a sors szeszélye az egyik világrészről a másikba, mintha csak a kék oceánon imbolygó kis csónakok volnának... (B-7.)

A radnai kézműiparosok művészestélye

Az országos kézműiparos-szövetség radnai fiókja szombaton este, e hó 28-án nagyszerű művészestélyt rendezett a Szalkay-féle vendéglő szinitermében. Az estély közönsége, amely szüntelen megtöltötte a nagytermet, kitűnően szórakozott a műkedvelő-gárda által előadott műsoron. Sarbovan Ion nagy sikerrel monológot adott elő. Az estély kiemelkedő száma Bakonyi-Szirmaj operettje, a „Mágnás Miska” volt. A darabban főszereplők a műkedvelőket jóval felülmúló alakítást nyújtottak: özv. Krizse Jenőné, Miklóssy Ferencné, Ispász József és Dehelean József. A többi szerepekben Németh Rózsika, Imre Emilné, Simon Etuska, Nagy Ilonka, ifj. Simon József, Tirpács József, Németh József, Matyi Nándor, Udvary Béla és Udvary László nyújtottak nagyon jól. A műsor utolsó számában, a „Pazitorul de noapte” című vígjátékban Dehelean József, Sarbovan Ion, Ispas Iosif, Simon Iosif, Németh Ladislau, Udvary József és Udvary Béla kacagtatták meg a közönséget. Előadás után tánc volt és a megjelentek a késő reggeli órákig szórakoztak. Az estélyen megjelent hölgyek névsorát a következőképpen állította össze a rendezőség: Fekete Tamásné, Hutás Jánosné, Chendres Istvánné, Deák Teodorné, Németh Józsefné, Matyi Nándorné, Udvary Béláné, Sarbovan Jánosné, Cornea Györgyné, Ferenczy Antalné, Altenhofer Józsefné, dr. Valean Vazulné, Iritz Józsefné, Simon Józsefné, Schulek Vendelné, Gumilcovits Józsefné, Viktor Ferencné, Huszár Andrásné, Molnár Józsefné, Balogh Sándorné, Kiss Ferencné és még sokan a román és magyar társaság soraiból. (k. l.)

Az aradi villanygyár nyilvánosságra hozta az új világítási-tarifát

Nyolc-tizenegyszázalékos redukción jelent a tervezet — Nyomatott tájékoztatót kapnak az áramfogyasztók a villanygyártól — Az aradi Kereskedelmi Testület álláspontja —

Mateescu vezérigazgató nyilatkozata

A villanygyár ma elkészítette új, általános tarifáját, amely — mint megírtuk — különböző alternatívákat nyújt a fogyasztóközönségnek és mindenki érdekeihez képest a számára legkedvezőbb tarifát választhatja ki magának. Nem könnyű dolog eligazodni a hatalmas számsorokon és komplikált kiszámításokat tesz szükségessé a villanygyár tarifatervezete. Ezért kívánatosnak mutatkozik, hogy a villanygyár maga siessen a közönség segítségére és minden érdeklődőnek megadja a szükséges információkat. A tarifák egyébként a következők:

A közönség négy tarifa között választhat. Az első számú tervezet óraerősség szerint felállítja azt a minimumot, amelyen alul az áramfogyasztó kedvezményt nem kaphat. Három amperes óráknak a minimum: január, február, március és április hónapokban havonként minimálisan 12 kilowatt fogyasztás, május, június, július, augusztus és szeptemberben 6-6 kilowatt, október, november és december 12-12 kw., összesen egy évben 114 kw. fogyasztás. Ezért 15.50 lejes árat kell fizetni, míg az ezen felüli fogyasztásért már csak 6.50 lejt kilowattontként. A minimális fogyasztás arányosan növekszik az 5, 10, 15 és 20 amperes óráknál. Öt amperesnél az öt nyári hónapban 12, a többi hónapban 18 kw.-on felül érvényes a 6.50 lejes mérsékelt tarifa, 10 amperesnél 40, illetve 20 kw.-on felül, 15-ösnél 60, illetve 30 kw.-on felül és 20-asnál 80, illetve 40 kw.-on felül alkalmazzák a mérsékelt tarifát. A nyári hónapokra a téli áramfogyasztás felét számítja a villanygyár.

Árammaximáló készülékek

A második számú tarifa — ugyancsak óraerősség arányában — fix összegben állapítja meg azt a fogyasztási minimumot, amelyen felül a 6.50 lejes kedvezményes árat alkalmazzák. Három amperes óránál a téli és őszi hónapokban 108 lejt, az öt nyári hónapban 54 lejt, öt amperesnél 162 lejt, illetve 108 lejt, tíz amperesnél 360 lejt, illetve 180 lejt, tizenöt amperesnél 540 lejt, illetve 270 lejt, husz amperesnél 720 lejt, illetve 360 lejt a minimális fogyasztás és csak az ezen felüli fogyasztásnál adja meg a gyár a kedvezményes 6.50 lejes ár mellett az áramot. Az öt nyári hónap minden tarifánál: május, június, július, augusztus és szeptember.

Mindkét tarifa igénybevevőinél árammaximáló készüléket szerelnék fel, amely azután jelzi, mikortól kapja meg a fogyasztó a kedvezményes áramot. Minden fogyasztónak, aki a fentjezett tarifák egyikét választotta, be kell jelentenie, mennyi lámpája ég. Minden lámpahelyet minimálisan 40 wattal számítnak. Az időközben történt lámpaszaporodást, vagy csökkentést be kell jelenteni a gyárnak. Ha ezt elmulasztja, úgy a régi 15.50 lejes tarifát alkalmazzák.

A harmadik számú tarifa-tervezet a szobák számához arányos tájékoztató. Szobák alatt — mondja a tarifa — lakószobák értendő csupán: szalon, nappali, konyha, gyermekszoba, uriszoba, iroda, stb. A szobák magyságát 36 négyzetméterben maximálja az ajánlat. Itt háromféle árat állít fel a villanygyár: 15.50 lejes, 10 lejes és 6 lejes kw.-onkénti áramárat, aszerint, mennyit fogyaszt az illető. Az egyszobás lakásoknál a minimum a nyári hónapokra 3-3, a téli és őszi hónapokra 7-7 kw., kétszobás lakásnál 10, illetve 5 kw., háromszobásnál 15, illetve 8, négyszobásnál 21, illetve 12 kw., ötszobásnál 27, illetve 17 kw., hatszobásnál 32, illetve 22 kw., míg hat szobán felülieknél szobánként 6 kw. Csak az ezen felüli fogyasztás esik kedvezményes áramtarifa alá, még pedig a fogyasztás mértékéhez képest, a további kilowattokért 10, illetve 6 lejt számláznak.

A negyedik számú tarifa-tervezet a legkomplikált-

tabb: magánosoknál, akik nem számítják ki — vagyis a legtrikább esetben teszik meg — milyen időben fogyasztanak több, vagy kevesebb áramot, miután ez a legtöbb lakásban a körülményektől függ. Ezt a tarifát csak azok vehetik igénybe, akik villannyal fürdenek és a fürdőszobában villanyos vizmelegítőt használnak, a mely legalább ötven literes tartalmu. Itt külön órát szerelnék fel, amelynek havi bére hatvan lejt. A reggel 8 órától 11 óráig, valamint délután 3 órától este 11 óráig terjedő fogyasztásra az első három tarifa bármelyikét alkalmazzák — a fogyasztó kivánságához képest. A többi időben fogyasztott áramért, tehát este 11 órától reggel 8-ig és délelőtt 11 órától délután 3-ig kilowattontként 4.50 lejt fizet a fogyasztó.

A gyár tervezete ezután közli a kereskedőknek tett ajánlatot, amelyet már részletesen ismertettünk, majd a kávéházak, vendéglők és kocsmák áramfogyasztására tér át. Itt az első kategória ismét felállítja a minimális fogyasztás táblázatát, amely a következő:

Három amperes óránál a nyári hónapokban 8, a téli hónapokban 12 kw., öt amperesnél 23, illetve 15 kw., tíz amperesnél 50, illetve 26 kw., tizenöt amperes óránál 75, illetve 39 kw., husz amperesnél 100, illetve 52 kw. havonként. A felsorolt mennyiségért 15.50 lejes tarifát számítanak fel, míg ezen felül 6.50 lejt.

A második esetében 15.50 lejes és 7.50 lejes díjat állapít meg. Délután négy órától este tíz óráig 15.50 lejt, a többi időben 7.50 lejt számít fel a gyár. Azoknál, akik a második számú tarifát választják, külön órát kell felszerelni, amely az időt is jelzi és ezért havonként külön hatvan lejes órabért számít fel a gyár.

A harmadik tarifánál délután 4 órától este 10 óráig 15.50 lejt, este tíztől éjfélig és reggel hattól délután negyig 8 lejt, éjszaka egy órától reggel hatig pedig 6.50 lejt számítanak fel, itt a külön óra díja havonként 100 lejt.

Még egy alternatívát közöl a villanygyár, ezt azonban csak azok vehetik igénybe, akik legalább három éve fogyasztják az áramot és a felsorolt kedvezményes tarifák egyikét sem veszik igénybe. A három éves átlag 75 százaléka után 15.50 lejt, a 75 százalékot meghaladó husz százalékgig 13 lejt, husztól ötven százalékgig 8.50 lejt, ötven százalékon felül 6 lejt számít fel. Ha tehát valaki el akarja érni a hat lejes árat, úgy a három éves átlag 150 százalékat kell fogyasztania.

A fogyasztók a felsorolt tarifák bármelyikét választhatják ki és ez további rendelkezésig marad érvényben. Az időszámításnál a január elseje óta életbe léptetett téli időszámítás az alap, amely megváltozik, amikor hivatalosan is életbe lép a nyári időszámítás. Ha a fogyasztó valamelyik tarifát kiválasztotta, formális deklarációt kell tennie az aradi villanygyárnál, közölnie kell, milyen villanyberendezése van és ahá kell írnia a megrendelést. Nyomban visszavonják a kedvezményeket, abban az esetben, ha a bejelentés nem volt őszinte, ha megváltoztatják a berendezést, anélkül, hogy a társaságnak előzetesen bejelentették volna, ha más világítási eszközöket is használ a fogyasztó, vagy nem fizeti rendszeresen a számláit.

A szakértők véleménye

Szakértők átvizsgálták az új tarifát és megállapították, hogy a régi áramárakkal szemben az új ajánlat:

nyolc-tizenegyszázalékos mérséklést jelent, aszerint, milyen kategóriát fogad el a fogyasztó és mennyi áramot fogyaszt.

De különböző aggodalmak is felmerültek az új tarifával kapcsolatban. Elsősorban az, hogy a legtöbb régi polgárcsaládnál nagyobb erősségű

óra áll, mint amennyire ma szüksége van, mert a világítást is be kellett építeni a viszonyok rosszabbodásával. Miután pedig a különböző tarifák óraerősség szerint állították fel, sok helyen megtörténhet, hogy a közelezi árammennyiség nagyobb, mint amennyi a reális viszonyoknak megfelelne. A másik aggodalom az volt, hogy a tarifák kiszámítása laikusnak ugyszólván lehetetlen és így a fogyasztók nagy része nem tudja megállapítani, melyik tarifa legkedvezőbb számára. Kifogásolják szakértők körökben azt is, hogy a nyári hónapokra a téli fogyasztás felét vetik fel a tarifába, amikor a valóságban az körülbelül a negyedét teszi ki.

A kiszámítás szerint egy három amperes óras kétszobás lakásban január elsejétől július elsejéig eddig 894 lejt áru áramot fogyasztottak. Az első számú tarifa alapján a fogyasztó 860 lejt fizet, a második számú tarifa szerint 840 lejt, a harmadik szerint 850 lejt fizet a fél évre. Ez természetesen csak példa, mert ugyszólván nincs két háztartás Aradon, amely ugyanannyi áramot fogyasztana.

A tarifával kapcsolatban felmerült aggodalmak ügyében beszélgetést folytattunk Mateescu István villanygyári vezérigazgatóval, aki a következőket mondta:

— Gondoskodunk arról, hogy mindenki maga számíthassa ki, melyik tarifa a legkedvezőbb számára. *Négy-öt napon belül brossurát adunk ki, amelyben szemléltető példákat sorolunk fel, úgy, hogy bárki eligazodik a különböző tarifákban. Ezt a brossurát minden áramfogyasztó megkapja. Az óraerősségre vonatkozó aggodalmát is eloszlatom: mindenki a gyárnak bejelentett villanyberendezéséhez illő erősségű órát kap. A redukción tényleg 8-11 százalék, de a mai viszonyok közepette többet nem adhatunk. A fogyasztás csökkent, maga a város is negyedére reduktálta a közvilágítást, viszont a rest a régi maradt. Többet nem adhatunk, amit megtehetünk, megtettünk.*

Ismertettük a vezérigazgatóval a Kereskedelmi Testület határozatát, mire Mateescu István kijelentette:

— *A határozatot közölni fogom az igazgatósággal és az dönt a kereskedőknek adandó válasz felett.*

A kereskedők tíz lejes egységárat ajánlottak fel a villanygyárnak

Vasárnap délben fél tizenkét órakor tartotta ülését az Aradi Kereskedelmi Testület Domán Sándor elnöke alatt, hogy a villanygyárral felmerült differenciák ügyében határozzon. Az elnöki megnyitásban Domán Sándor ismertette az aradi kereskedők akcióját, amely arra irányult, hogy a villanyáraknál mérséklést érjenek el. Beszámolt azokról a tárgyalásokról, amelyek a testület és a gyár igazgatósága között folytak, majd ismertette a villanygyár ajánlatát, amelyről legutóbb az Aradi Közlöny részletesen beszámolt. A megnyitó során Domán Sándor rátért arra, hogy a testület vezetőségének határozatára minden kereskedő csatlakozott az akcióhoz és beszüntette a kirakatvilágítást. Teljes egység nyilvánult meg az aradi kereskedők között és ez az akció bizonyította be, hogy erős, egységes szervezet az Aradi Kereskedelmi Testület, amellyel minden tényezőnek számolnia kell. Ismertette a különböző tarifákat, majd megállapította, hogy a villanygyár harmadik számú tarifatervezete a kereskedőket nem érdekli, mert azt kívánják tőlük, hogy megduplázzák a tavalyi áramfogyasztást. Példát említett fel, amely szerint annak a kereskedőnek, akinek 1932-ben 8980 kilowatt áramra volt szüksége, 18 ezer kilowattot kell fogyasztania, hogy elérje a kedvezményt. Megállapította, hogy a 6.50 lejes kirakati villanyár megfelel a kereskedőknek, azonban a 15.50 lejes ár nem.

Engel Gyula kijelentette felszólalásában, hogy a kirakati világítás árának redukciónja nem érdekli az összes kereskedőket, mert sokan vannak, akik az üzlethelyiségükben használják a legtöbb áramot. Székely Mihály is leszögezte, hogy a kirakati villanyár megfelel, a 15.50 lejt helyett azonban 10 lejt kell ajánlani. Muzsay József kijelentette, hogy a kereskedőknek meg kell tartaniuk eddigi egységüket és a kirakati villany árának redukciónját sem szabad elfogadni mindaddig, amíg a belső vilá-

SZÉPSÉGÁPOLÁS / PILISINÉ

Fagyott kéz, fagyott orr, pattanások, szeplők kezelése. — Esti kikészítés.

Olcsó havi fizetéses bérletrendszer

kozmetikai szalonjában
Arad, Piata Avram Ianeu
(volt Szabadság tér) 16. sz.

gítás kérdésében megállapodás nem jön létre. Ordelt László, Erdős Pál, Szabó Miklós és több kereskedő felszólalása után dr. Szöllösi főtitkár felolvasta azt a levelet, amelyet a terület a gyárnak küld el ajánlatára válaszképpen. Ez a levél közli, hogy a 15.50 lejes ár semmiképpen nem konvenitál a kereskedőknek, akik a maguk részéről 10 lejes egységárakat ajánlanak fel az üzletek belső világításánál és elfogadják a 6.50 lejes árat a kirakati és reklámvilágítás terén. Az új órákra nézve a kereskedők hajlandók fizetni a gyár által kikötött havi bért, azonban sem a bekapcsolásért, sem az óra felszereléséért, vagy akármilyen más címen külön nem fizetnek, sőt kauciót sem tesznek le az órákért. A kereskedők nyolc napon belül kéri a villanygyár választ. A közgyűlés egyhangulag elfogadta a levéltervezetet, majd Domán Sándor javaslatára kimondották, hogy mindaddig, amíg létre nem jön a megállapodás a villanygyárral, nem világítják kirakataikat.

HAPAG Kéjútazások.

A HAPAG utazási világvállalat nagyszerű megszervezettsége, hajóinak pompás és modern berendezése, az utazás alatt nyújtott felejthetetlen élvezetek egész sora azt eredményezte, hogy a nemzetközi utazó közönség nagy előszeretettel a tenti vállalat utazásait veszi igénybe, úgy egyéni mint társasutazási formában. — Ha egy jelentéktelen összeggel talán drágább is lenne az utazás a HAPAG rendezésében, mint ahogy azt más vállalatok hirdetik, ezerszeresen megéri a differencia azon összehasonlíthatatlan különbségen, amelyet tenti vállalat, nyújt utasainak.

Kérjük figyelemmel olvasni a HAPAG utazási világvállalatnak lapunkban megjelenő hirdetését.

Álarcosbál Lippán

Fényesen sikerült álarcosbált rendezett a lipovai „Doina” román dalegylet szombat este a „Japán”-szálló összes termeiben. Pontban fél 11 órakor kezdődött az impozáns felvonulás. Mindenkire kellemes hatást gyakorolt a százfélé színes lámpa imbolygó fényénél a sok tarka-barka csillogó, izléses maszk. Éjjel után vezeték le a jelmez-versenyt, amelynek első díját, 1. üveg pezsgőt Hodagiu Emilia urleány nyerte, cigányleány jelmezével. A második díjat, egy szép virágkosarat, Mihai Paula urleány nyerte, töröknő jelmezével.

A nagyszérien megrendezett bál a késő reggeli órákban ér véget. A sikeréért Tamsa Alexandru elnök, valamint Lucaciu Coriolan, Faur Cornel és Hodagiu Cornel urakat illeti dicséret. A jelmezesekről a következő névsort állította össze a rendezőség: Andras Sofica (sváblány), Ciosescu Emilia (pillangó), Crisan Sofia (éjkirálynője), Ban Anita (kérőjel), Putici Valeria (bohóc), Octavian Isfan (domino), Hodagiu Emilia (cigányleány), Magdu Mircea (August), Victoria Isfan (bobherceg), Mihai Paula (töröknő), Zarie Lenchita (szivkírálónő), Bugar Aurika (rokoko fiu), Fikar Aranka (bolgár leány), Caluser Marita (ördög), Cornea (kozák). Nemzeti viseletben Mitru Ecaterina, Livia Muntean és Butu Hermina. A megjelent asszonyok és leányok: Novacu Gheorghené, Pandrea Miklósné, Hagyo Józsefné, Hodagiu Cornelné, dr. Radnai Odönné, Damacus Todorné, Putin Lukácsné, dr. Baar Tiborné, Molnar Lászlóné, Buznean Nicuné, Putici Jánosné, Frantescu Györgyné, Stiglei Ioanné, Turcoane Miklósné, Munteanné, Ciosescuné, Andrasné, Chiuchiciné, Stoicoviciné, Imrené, Ciosné, Cruceanné, Trutné, Bugarné, Mihainé, Rusanné, Mindlné, Tiruné, Hagyo Baba, Imre Baba, Friedmann Erzsé és még sokan. (H. J.)

SPORT KÖZLÖNY

A náthaláz verte meg a magyar csapatot
Lisszabonban Sárba fulladt a magyar csatársor tudománya — Barátkyt a meccs elején kiállította a pártos spanyol bíró — 40 méteres szabadrugásból, fals góllal nyerték meg a portugálok a meccset — Portugália—Magyar profiválogatott 1:0 (0:0)

Lisszabonból jelentik: A három nagy fölénytel megnyert turameccs után a közvélemény azt várta, hogy negyedik meccsén a magyar profiválogatott biztos győzelmet fog aratni Lisszabonban a portugál válogatott felett. Kiderült azonban, hogy

nem lehet büntetlenül kétszer hetenkint játszani, közben száz kilométereket utaztatni a fáradt futballistákat.

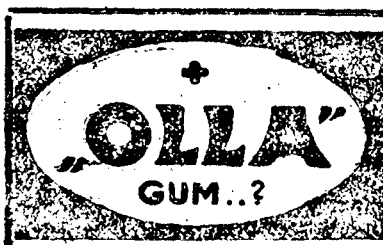
A 3:0, 4:0 és 5:0 arányban megnyert drezdai, párisi és bordeauxi meccsek után egész természetesen következett be a visszaesés. A magyar csapat tagjai félig influenzásan, lázasan, fáradtan és ráadásul tartalékosan voltak kénytelenek kiállni a robusztus, testi erőt alaposan kihasználó portugálok ellen, akik mellé a szerencse is odaszegődött erre a mérkőzésre. A magyar csapat, beleszámítva a lipcsei tréningező mérkőzést is, eddig hetenkint kétszer is játszott, legtöbbször fagytól göröngyös, csuszós, vagy pedig sáros pályán. Kiplhenni ezeket a fáradalmakat nem volt idő, mert közben utazni is kellett. Nem játszhatott ezen a meccsen a sérült Korányi, akit az ugyancsak nem egészséges Szemere helyettesített.

A meccs folyamán nyilvánvalóvá lett, hogy a „spanyol stílus” játszó portugálok ellen nem a túlfinom Telekit kellett volna centerbe állítani.

Nagyszabású jégünnepély készül az AKE-pályán

Az aradi jég szezon kiemelkedő eseményének ígérkezik az a nagyszabású jégünnepély, amelyet az AKE vezetősége szombat délutánra tervez egy kitűnő budapesti műkorcsolyázó-team vendégszerelése keretén belül. Az AKE, — mint értesülünk — a temesvári Autoclubbal karöltve, érintkezésbe lépett a Budapesti Korcsolyázó Egylettel, arra nézve, hogy egy négytagú elsőrangú műkorcsolyázó-team szerepeljen Temesváron és Aradon. Két férfi és két női korcsolyázó vendégszereléséről folytatnak tárgyalásokat s ilyenformán a team egy vegyespárosból és két egyéniből állana. A BKE műkorcsolyázói e hét szombatján délután 6—8-ig, az aradi AKE-pályán, míg vasárnap Temesváron vendégszerelmenek. A tárgyalások a legjobb mederben haladnak előre és megfelelő jégviszonyok esetén, olyan élvezetben lenne része Arad közönségének, amelyben hosszú idő óta nem volt a műkorcsolyázás terén.

O Téli sport Pécskán. Az utóbbi években nagy lendületet vett nyári sportok után, a kedvező hó- és jégviszonyok megteremtették Pécskán a téli sportot. A napokban megnyílt a Kismaros jegén a korcsolya-pálya és kipirult arcú leányok, fiuk vidáman köröznek a síma jegén. A ródlizők a magyarpécskai határban lévő római sáncokat, u. n. „Nagykaparást” keresik fel, ahol egy kiválóan alkalmas, cca 150 méteres pályán, vidáman megy a lecsuszás. Az idén jelentek meg az első siezők és nagy buzgalommal igyekeznek a siezés tudományát elsajátítani.

Orvosi tanács!
Ne legénykedi „OLLA” nélkül, ne végy utánzatokat!

A magyar csatársornak ezuttal semmi sem sikerült a feneketlenül sáros pályán, amelyet a szakadó eső egyre jobban tönkretett. Tetézte a bajt, hogy

a portugálokhoz húzó Melcon spanyol bíró már az első negyedóra után kiállította Barátkyt

és ugyanekkor a portugál balfedezetet. Turaynak kellett visszavonulni a halvesorba és tíz emberrel, négy csatárral nem ment jól a játék a szemmel láthatóan fáradt magyar profiknak. A meccsen 14.000 néző jelent meg, amely végig kitartott annak ellenére, hogy

az első 15 perctől eltékelve, állandóan ömlött a záporosó.

A féldíó 0:0 arányban végződött és a második féldíóban kapták a magyarok szabadrugásból a ritka balszerencsés meccset eldöntő gólt.

A meccs egyetlen gólja a következőképpen esett: A második féldíó 20-ik percében a bíró 40 méterről szabadrugást ítelt a magyarok ellen. A magas ivelt labdát Szemere ki akarta fejelni, de az utolsó pillanatban elcsuszott. Szabó kétségbeesetten ugrott a másik sarokba, de

a labda egy sárcsomón falsot kapott és a kapu ellenkező felső sarkába perdt.

A szerencsétlen gól után már hiába küzdött a magyar csapat a kiegyenlítésért.

O Lovagló-kurzus nyílik Aradon. Az aradi Lovar Egylet, amelynek elnöke Balacescu tábornok, már az elmúlt nyáron megkezdte működését és minden lehetőt elkövetett, hogy megkedveltesse Aradon ezt a nemes sportot most egy olyan ujtással kísérletezik, amely lehetővé teszi a társadalom minden rétegének a lovaglást. A közeli napokban ugyanis egy lovagló-kurzust nyit meg, amelyre szívesen látja a jelentkezőket. Kitűnő lovasmesterek (ezeket a tisztségeket a tisztí urlovasok szíveségből vállalták) tanítják lovagolni a megjelenteket és az egylet elsőrangú hátszlovakat bocsájt a jelentkezők részére. Mindezt 200 lej beiratkozási és havi 40 lej tagsági díjért. Miután az egylet célja az, hogy a lovas-sportot Aradon meghonosítsa, remélik, hogy a felhívásra igen sokan fognak jelentkezni. Beiratkozni levélel is lehet a következő címen: Capitan Balteanu, Div. I. Cavalerie. Vár.

O Vasárnap tartották Kolozsvárott Románia 1933. évi gyorskorcsolyázó bajnokságait, a következő eredménnyel: 500 méter: 1. Papp László KKE 52 másodperc, országos rekord. 2. Pop Béla KKE 52.5 másodperc. 3. Wartenberg György TC 52.5 másodperc. — 1500 méter: 1. Pop Béla KKE 2 perc 48.5 másodperc. 2. Papp László 2 perc 49.7 másodperc. 3. Wartenberg György 2 perc 50.7 másodperc. — 5000 méter: 1. Pop Béla 9 perc 51.2 másodperc (országos rekord). 2. Wartenberg György 10 perc 16.6 másodperc. 3. Nagy Ignác. — Végeredményben a gyorskorcsolyázás országos bajnoka Pop Béla, 167.8 ponttal. 2. Wartenberg György 171.6 ponttal. 3. Papp László 172.44 ponttal. 4. Nagy Ignác 175.21 ponttal. 5. Gál Károly (Marosvásárhely) 176.09 ponttal. A bajnokságon csak kolozsvári és marosvásárhelyi versenyzők vettek részt. A győztes Pop Béla csak szeptemberben lesz 18 éves, a román válogatott középcsatára, aki legutóbb Budapesten trenirozott, mint látszik, kellő eredménnyel.

O Bucuresti boxolói legyőzték a temesváriakat. Vasárnap a TMTE rendezésében bonyolították le a Bucuresti és Temesvár közötti válogatott boxviadalt, amely a bucaresti-iek 7:3 arányú győzelmével végződött.

O Ismét győzött Marokkóban a Kispest. A kispesti csapat marokkói turamérkőzésén az US Marocainet kapta ellenfelül és 2:1 arányban győzött a marokkói csapat felett.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A pénzügyminiszter ismertette az adók mérsékléséről szóló törvényeket

A most épülő házak után sem fizetendő házadó — A globális adót csökkentik a legnagyobb mérvben

Madgearu pénzügyminiszter ma nyilatkozott az egyenesadók módosításáról szóló törvényjavaslatról és ezzel kapcsolatban a következő kijelentéseket tette:

— A javaslat lényeges könnyítéseket tartalmaz. Igy elsősorban a mezőgazdasági adó kivétési kvótáját ötven százalékkal, a mezőgazdaság adicóális adóját pedig 25 százalékkal kívánjuk leszállítani. Az épületekre kivetendő adó kvótáját 12 százalékról 10 százalékra szálítjuk le, de mérsékléseket alkalmazunk a kereskedelmi és iparvállalatok komplementáris adójánál is. A szabadfoglalkozásuk adójánál a 8 százalékos kvótát 6 százalékra csökkentjük. Ami a globális adót illeti, a következő könnyítéseket kívánjuk alkalmazni: A 20.000—40.000 lejes jövedelmek minimális adóját az eddigi 600 lej helyett 400 lejben, a 40.000 lejes felüli jövedelmek minimális adóját pedig az eddigi 700 lej helyett 600 lejben állapítjuk meg. A globálisadó egyes kvótáit is revízió alá vettük és a 800.000 lejig terjedő jövedelmeknél különböző leszállításokat alkalmazunk. A százezer lejes jövedelmeknél a leszállítás 35, a száztözezer lejes terjedő jövedelmeknél a leszállítás 30, a 200 ezer lejes terjedő jövedelmeknél pedig a leszállítás 27 százalékos. A kvóta ilyen arányban halad tovább a 800.000 lejes jövedelmekig. Töröltük a globális adónál a nemrégiben alkalmazott 10 és 20 százalékos pótléket, ami rendkívül súlyosította a globálisadó-terhet. A könnyítések elensúlyozására olyan cikkek után rendeljük el az adófizetést, amelyek eddig a fenti kötele-

zettség alól mentesítve voltak.

— Ami az épületek adóját illeti, a következő módosításokat alkalmazzuk: Az eddigi rendszer értelmében az ipari épületek jövedelmét az iparvállalat jövedelmei közé sorolták. Abban az esetben, ha az iparvállalatok mérlége nem mutatott ki jövedelmet, akkor az épületek után nem kellett adót fizetni. Ez a rendszer igazságtalan volt és ezért az ipari épületeket az adózás szempontjából a rendes épületek közé sorozzuk, ugyanakkor azonban gondoskodunk arról is, hogy túlméretezett adó kivetés ne történhessen. A már felépített vagy épülőfélben levő épületek részére az eddig biztosított kedvezményeket érvényben tartjuk. Ezekre az épületekre azonban évi bruttó jövedelmük után 1 százalékos statisztikai illetéket vetünk ki. Ezzel szemben azokra az épületekre, amelyeknek építését ezután kezdik meg, alacsony kvótájú globális adót vetünk ki és a jelenlegi kedvezményeket csak azoknál az új épületeknél tartjuk érvényben, amelyekben csak tulajdonosaik laknak vagy amelyeknek bérleti jövedelme nem haladja meg a százezer lejt. Az ezután építendő házakra az első tíz évben globális adót nem vetünk ki, így tehát ezeknek az épületeknek csak a globális adó terhét kell viselniük. A pénzügyminiszter ezután a részvénytársaságok adójáról beszélt, majd pedig ismertette, hogy mindazokkal szemben, akik az adózás alól menekülni akarnak, a legszigorubb rendszabályokat léptetik életbe.

Magyar ipartermékek román fáért

Kedvező mederben folynak a tárgyalások

A magyar ipar részéről élénk érdeklődés nyilvánul meg aziránt, hogy az új magyar-román kompenzációs szerződések keretein belül, milyen magyar ipari termékeket lehet Romániában elhelyezni. A magyar ipartermékek behozatala főleg nagyobbarányu fakivitel eiben fog megtörténni. A kontingensek kihasználására és a szállítások ellenőrzésére már meg is alakult Magyarországon egy kiviteli szervezet. A kölcsönös tárgyalások már a legközelebbi napokban megindulnak és mivel az atmoszféra mindkét részről rendkívül kedvező, kétségtelen, hogy eredményesek lesznek.

Beavatott helyről nyert információk szerint a kereskedelemügyi minisztérium a kontingentált árak táblázatának kibővítését tervezi, vagyis új árucikkekre akarja vonatkoztatni a kontingentálásról szóló törvény intézkedéseit. Az erre vonatkozó tanácskozásokat már a legfelsőbb kontingentálási bizottság legközelebbi ülésén megkezdik.

— Aradi céghivatali hírek. A hivatalos lapban az utóbbi napokban az alábbi céghivatali bejegyzések jelentek meg: **Industria Textila Aradana S. A.** (Aradi Textilipar Rt.) cégnél báró Dániel Ernő, Csoviczka Richard, Soepke Richard és Fuchs Ignác igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék törölte és ugyanekkor bejegyezte Ion C. Raducanu, Mihail Manoilescu, Stefan C. Pop és I. Lugosanu igazgatósági tagságát. Bejegyezte a törvényszék, hogy háromtagu bizottságot választott, amelynek tagjai báró Neuman Károly, Lóránt Emánuel és báró Neuman Eduard. — **Constructia Tritthaler S. A. Biou de Architectura si Inginerie** aradi cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy cégét Constructia S. A. Biou de Architectura si Inginerie változtatta át. Az igazgatóság tagjai Tritthaler Ferenc, Tritthaler Ferencné szül. Hönig Lenke és Nachtnebel Ödön. **Banca de Credit Marunt si Economie S. A.** aradi cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy a részvénytőke egymillió lej, amely 5000 darab 200 lej

névértékű részvényből áll. — **Industria Română de Vatá si Pausamente S. A.** Porzolt Jenő, Porzolt Jenőné, dr. Höflich Béla, Gurban Péter és Gurban Péterné igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék törölte és helyükbe bejegyeztette Müller József (Prága), Bohumil Brozovszky (Bucuresti), Prinz Lajos (Arad), Virgil Antonescu (Arad) és dr. F. Gruder (Bucuresti). — **Arad-Brádi Ipari Rt.**-nél R. Carpisanu és Victor Barbus igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát, Alexandru Manole cégjegyzési jogosultságát a törvényszék bejegyezte. Ugyanekkor ing. Butoescu Traian, dr. Coțoiu Romulus, Crisan Ascaniu, Adam Nicolae, Ioan Marșeu és Radu Alexandru igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék törölte. **Athene Gyöngyházipar Rt.** cég alatt gyöngyházgombok és más gyöngyházcikkek gyártására részvénytársaságot alapítottak. A vállalat részvénytőkéje 200.000 lej, amely 400 darab ötszáz lej névértékű részvényből áll. Az első igazgatóság tagjai Obetko Mihály, Roth Kálmán és Szántay Lajos.

Kötelesek-e forgalmi adót fizetni a konfekciós cégek

Az aradi vállalatok mozgalmá — A Kereskedelmi és Iparkamara interveniál az érdekükben

Mint ismeretes, a forgalmiadóról szóló végrehajtási utasítás azt is tartalmazza, hogy azok a kereskedők, akik saját anyagukat otthoni munkásokkal dolgoztatják fel (konfekcionálják), szintén magas forgalmiadót kötelesek fizetni. Aradon számos konfekcionáló vállalat működik és olyan cipőkereskedők is vannak, akik a lábbeliket saját műhelyükben készíttetik, tehát nem otthon működő iparosokkal dolgoztatnak és szerintük ezért nem vonatkozik rájuk a forgalmiadó.

Az érdekelt aradi cégek az utóbbi napokban mozgalmat indítottak és értekezletet is tartottak, annak megbeszélése céljából, hogy ezt a rájuk nézve kellemetlen zavart illetékes fórummal tisztáztassák. Elhatározták, hogy felkérlik az aradi Kereskedelmi és Iparkamarát: interveniáljon ez ügyben a pénzügyminisztériumban, ahol eszközölje ki, hogy ez a szakcsoport mentesüljön a forgalmiadó fizetésének kötelezettsége alól. A kamara mindent elkövet a kérelem kedvező elintézésé érdekében.

— **NEM LEHET ARADON KAPNI GLOBÁLISADÓVALLOMÁSI IVEKET!** Nagyon kínosan érinti az aradi adózókat az a sajnálatos tény, hogy már napok óta csaknem lehetetlenség globálisadóvallomási ivatek kapni. Fzért okvetlenül szükséges az adóvallomás határidejének meghosszabbítása. A határidő január 31-ikén kedden déli 1 órakor lejár, de eddig még minden évben meghosszabbították azt néhány nappal. Szükséges volna arról is gondoskodni, hogy elég nyomtatvány álljon a közönség rendelkezésére.

— **Megrendszabályozzák a szappangyárakat.** Bucurestiből jelenük: Az illetékes hatóságokhoz az utóbbi hónapokban számos panasz érkezett be a néhány évvel ezelőtt alapított kisebb szappangyárak működése miatt. Ezért a kereskedelmi és iparügyi minisztériumban állítólag törvénytervezetet készítenek a szappangyártás szabályozása céljából. A terv nemcsak a minőségi és közegészségügyi követelményeknek megfelelő intézkedéseket foglalná magában, hanem azt is, hogy a szappangyártmányokon tüntessék fel a cikkek zsintartalmát, mert ezáltal a minőség hathatósabban ellenőrizhető.

— **A Consum január 29-iki új száma a gazdasági életet legközelebről érdeklő adóügyekkel foglalkozik,** közli Madgearu adóreformtervezetét. A tőzsdéi magánforgalom és pénzüpiaci jelentésben a legújabb tőzsdéi eseményeket, deviza- és valutaforgalmat ismereti a Consum, amely a gazdasági élet minden területéről közli a legújabb eseményeket. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivaltól: Cluj, Strada Iuliu Maniu 3.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

König & Lázár R.-T. tisztviselőikara mély fájdalommal eltelve tudatja, hogy

NEY BÉLA

kollegánk folyó hó 28-án elköltözött körünkől.

Az elhunytban nemcsak munkatársunkat veszítettük el, hanem önzetlen legjobb barátunkat is.

Emlékét örökké kegyelettel őrizzük meg.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, JANUÁR 31.

Bucuresti. 14: Gramofon. 15: Gramofon. 19: Könnyű és román zene. 20.25: Molzoi-zene. 21.40: Gramofon. 22: Szimfonikus rádiózenekar. 23.15: Mendelssohn: Olasz szvitt. Zenekari verseny. — Budapest I. 10.15: Gramofonhangverseny. 1: Déli harangszó. 1.05: Csóka Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. 5: Havas István meséi. 6: „Az elmúlt évek magyar festészeté”. Petrovich Elek előadása. 6.30: A Mándits jazz-zenekar hangversenye. 7.30: Francia nyelvtanítás. 8: Hanák Árpád zongorahangversenye. 8.30: „Képirok és újságírók”. Dr. Rabinovsky Márius előadása. 9: „Egy óra Argentínában”. Dr. Bánóczy Dezső gramofonrevüje. 10: Lampért Géza és Szávay Gyula költeményeiből adnak elő. 10.30: Hangverseny. 12: Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 12.30: Négyes. 14.10: Gramofonhangverseny. 16.20: Énekhangverseny. 17.50: Gramofon. 20.25: Donizetti: Szerelmi bájjal. vígopera. Közvetítés a bécsi állami Operaházból. 23.05: Táncczene a Sacher-kávéházból. —

Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13.05: Gramofon. 16: Gramofon. 17.30: Harmonika. 18: Gramofon. 20: Rádiózenekar. 23: Cigányzene. — Berlin. 17.30: Szórakoztató zene. 19.05: Dalok. 20.10: Szórakoztató zene. 22: Händel: Messiás című oratóriuma. 23.15: Szórakoztató zene. — Heilsberg. 7.35: Reggeli zene. 12.30: Rádiózenekar. 17: Rádiózenekar. 20.55: Strauss R.: Rózsavölgy című operájának I. felvonása. 22.10: Táncczene. — Hilversum. Általános rádió. 21.45: Dajos Béla és zenekara. 22.55: Könnyű zene. 23.25: Harmonikazene. — Mor. Ostrava. 10.30: Gramofon. 17.10: Könnyű zene. 20.20: Falusi zene. 21: Harmonika zene. — Róma. 18.30: Milano. 21.15: Gramofon. 21.45: Zenekari hangverseny. — Varsó. 18: Szimfonikus hangverseny. 19: Szalonzene. 21: Népies hangverseny. 22.20: Hegedűverseny. Utána: Táncczene.

SZERDA, FEBRUÁR 1.

Bukarest. 14. Gramofon. 19: Könnyű zene. 21.40: Gramofon. 22: Gordonkaverseny. 22.45: Zongoraszó. 23.15: Hegedűszó. — Budapest I. 10.15: Hangverseny. 13: Déli harangszó. 13.05: Az I. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 5: Divatcsevegés. 6: Ifj. Hédervári Ferenc és Béla cigányzenekarának hangversenye. 6.50: Nagy államférfiak — újságrportban. Bihari Imre előadása.

7.15: Rózsavölgyi gramofonhangverseny. 8: „Az élet figurái.” Irta: Bibó Lajos. 8.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Hoffmann meséi.” Zenejét szerezte Offenbach. Majd: Zalaegerszegi Horváth Rezső cigányzenekarának és Pogány Dezső jazz zenekarának hangversenye. — Bécs. 12.30: Négyes. 13.40: Goldmark: Sakuntala nyitány. 16.20: Zongoraverseny. 18: Macho zenekar hangversenye. 20.40: Karének. 23.20: Táncczene a Palmahof-kávéházból. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 17: Rádiózenekar. 20: Schubert. Schumann, Mendelssohn. és Mozart dalok. 23: Cigány zene. — Berlin. 17.30: Szórakoztató zene. 19.05: Hegedűverseny. 20.50: Szórakoztató zene. 22.10: Szimfonikus hangverseny. 23.15—1: Táncczene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Könnyű zene. 17.10: Zenekari hangverseny. — Milano. 18: Énekhangverseny. 20.10: Gramofon. 20.30: Trieste kávéházi zene. 21.30: Szimf. Utána rádiózenekar. — Mor. Ostrava. 11.10: Katonazene. 19.05: Gramofon. 19.25: Hegedűverseny Debussy műveiből. — Pozsony. 19: Magyar óra. Faragó A.: „A gázóra”, szimf. Kedd délután, szimf. Tavasz ének. szimf. 20.20: Közvetítés a Ferencrendiek kolostorából. orgonaverseny. — Prága. 7.15: Reggeli ébresztő. 12: Gramofon. 13.10: Gramofon. 14.40: Gramofon.

APRÓHIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legelsőbb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, amelyet eredeti alakjában nem közölhet, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

HÖLGYEK FIGYELMEBE!

Hu súlyt helyez arcának szépségére és ápolására — keresse föl!

PILISINE kozmetikai szalonját

Piata Avram Iancu (v. Szabadságtér) 16. Mindennemű szépségápolás és arcszépítések szakemberrel kezeltetése — Béli kikészítések — Modern, Hygienikus és a legolcsóbb.

ALKALMAZÁS.

KÉT SZOBALÉNY, azonnalra állást keres. Kiss Juliska, volt Karolina-ucca 5. szám. 409

Jóízü mindenest azonnal felvesz dr. Kurzer, Str. Iosif Vulcan 4.

Ügyes, jómegjelenésű akvizitőr felvétetik.

Cimeket és ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérünk.

LAKÁS.

Butorozott szoba, esetleg kettő.

Eürendű, különbör. áratu, legkényesebb igényeknek megfelelő, közvetlen fürdőszóával, kiadó, volt Batthyány- és Kossuth-ucca sarok, Str. Marasesti 2. I. emelet jobbra. 408

EGYSZOBAS, tündöztes lakás mellék-helyiségekkel kiadó Str. Oltuz v. Illés-ucca 111. 400

Négyszobás

kom ortos (fürdőszoba, parketta) lakás május 1-re, négyszobás lakás, ujonnan festve, villanyvezetékekkel, órával, azonnalra kiadó. Batthyány-ucca 29.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

VÉTELESELADÁS.

EGY komplett, világos háló garanált tiszta, olcsón eladó Str. Oltuz v. Illés-ucca 111. 400

PERZSA ES EGYÉB BUNDAK, gyönyörű uri szoba, perzsa szőnyeg, festmények, különböző szobaberendezések, ékszerszek, disztárgyak, faragott garnitúra, 6 os ezüst evőeszköz, a tik óra, zongorák, W. Protos porzivi gép, hegedűk, függönyök, asztalok, székek, fotelok, fal tálak, ezüsttárgyak, scheslon, szekrények stb. eladók. SALGONE b. rományi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

HALOSZOBÁKAT sürgősen keresünk megvételre. Comisio, biz. üzlet, Buev. Reg. Maria 13., Dácia kávéház mellett.

UJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megköszöntés: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

KESZPÉNZÉRT VESZÉK hálóberendezéseket, fotelokat, scheslonokat, szőnyegeket, toraranyat, ezüsttárgyakat, antik órákat, szőnyegeket. — KERESÉK megbízható részere márkás festményt, antik foteloka, márkás porcellánokat, ebéd-öperzsaszőnyegeket, összekötő szőnyegeket stb. SALGONE b. rományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota a.

Írógép

kitűnő állapotban lévő megvételre kerestetik.

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérünk. 600

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.

HAZIASSZONYOK!

Február 15—20 között jelenik meg kiadásunkban a 260 oldalas

Legújabb Magyar Szakácskönyv

Az 1500 receptet tartalmazó szakácskönyv, mely Magyarországon, Csehszlovákiában és Jugoszláviában 300 lejbe kerül

25 lejért

szállítunk mindazoknak, akik megrendeléseiket legkésőbb február hó 10-ig feladják. A könyv megrendelhető kiadóhivatalunkban Arad, új Neuman-ház. (Telefon 508.)

Vidékiek küldjenek be postautalványon 25 lej, mely esetben a szakácskönyvet bérmentve küldjük címükre. Mithogy csak annyi könyvet nyomunk amennyi megrendelés van mindenki juttassa el idejekorán megrendelését.

Ilyen olcsó szakácskönyv soha sehol még nem jelent meg. Ragadja meg mindenki az alkalmat és rendelje meg mielőbb a 260 oldalas „Legújabb Magyar Szakácskönyv”-et.

Erdélyi Friss Újság kiadóhivatala

Arad, új Neuman-ház.

BLADO telones rádió, márvány oszlop, nagy üst, összecusukható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, fehérnemű, esélyi ruha és cipő stb. — Megköszöntés d. u. 3—4 lej. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3544

MACULATURA-papír 5 krtos csomagokban igen olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Az új forgalmiadó-könyvek

(Registru Special)

a pénzügyigazgatóság által előírt kivitelben kaphatók:

G, IENCI-nyomda, Fischer Eliz-palota (udvarban), KERPEL IZSÓ könyvkereskedésében, «CONCORDIA» könyvkereskedésben, Str. Eminescu.

HALOSZOBÁK sürgősen és nagyon olcsón eladók. Világos teli háló 9800, topolya betétes 3800, fél háló 2700. Ebédítő 4900 lejtől, íróasztal 68, bõrgarnitúra 2000, varrógépek 1500 lejtől, konyhaberendezés 850, löszormatracok 3 drb. 850 lej, kasszák 0, 1, 2. — KERESÜNK megvételre aranyat, ezüstöt, szőnyegeket, Révai Lexikont, zálogcedulákat. — A velünk összeköttetésben álló temesvári zálogház 24 százalék mellett folyósít kölcsönöket arany és ezüstre, szőnyegekre. COMISIO biz. üzlet Arad, Bul. Regina Maria 13., Dácia kávéház mellett.

ÜZLETTEK.

KIADO

a belvárosban a főútvonalon egy több waggon elhelyezésre alkalmas

betonozott emeletes raktár azonnali hatállyal. Bővebbet dr. FUCHS ALBERT ügyvédnél Arad, Str. Consistoriului 11. 413

!Pénzt és időt takarít meg!

ha Bukaresti, valamint a Romániai ügyeit, adószámláit, hitelezőivel fennálló elszámolásait és egyéb megbízásait előzetes költségek nélkül

HUGÓ ADLER, Bukarest, Calea Serban Voda 24., törv. bejegyzett céggel intézti el. 301

KÜLÖNFÉLEK.

Elveszett

vasárnap este a Hegyaljai Villamos állom. s és Iparos Otthon közti útvonalon egy sitalp és két sítot. Megtaláló jutalom ellenében adja le Piata Avram Iancu (v. Szabadságtér) 9. szám alatt a házmesternél. 411